

आज मिति २०८०।०३।०९ गते शनिवारका दिन यस चौदण्डीगढी नगरपालिकाका नगर प्रमुख
श्री कालुमान लामाज्यूको अध्यक्षतामा यस नरपालिकाको नगर कार्यपालिकाको आ.व. २०७९/०५०
को १९ औं बैठक तपसिलका पदाधिकारीहरुज्यूहरुको उपस्थितिमा बसियो ।

तपसिल :-

क्र.स.	नाम घर	पद	सम्पर्क मो. नं.	दस्तखत
१	श्री कालुमान लामा	नगर प्रमुख	९८५२८३५१६६	
२	श्री मणिका देवि दुलाल	नगर उपप्रमुख	९८५२८३५५२८	
३	श्री चित्र प्रसाद गुरागाँई	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५२८४४०४७	
४	श्री सिताराम राई	अध्यक्ष वडा नं. १	९८५१२०८३१३	
५	श्री हरि बहादुर खड्का	अध्यक्ष वडा नं. २	९८४२९२७५४७	
६	श्री पर्शुराम राई	अध्यक्ष वडा नं. ३	९८१४७३४८५५	
७	श्री लुङ्गाराज राई	अध्यक्ष वडा नं. ४	९८१०५७९२२९	
८	श्री तुलसिराम ढकाल	अध्यक्ष वडा नं. ५	९८४१५१८५८० ९८५२८४४००८	
९	श्री अम्बर बहादुर खड्का	अध्यक्ष वडा नं. ६	९८०६१५५८७९	
१०	श्री केशव अधिकारी	अध्यक्ष वडा नं. ७	९८६२८४४६६६	
११	श्री भगनाथ कुमार मगर	अध्यक्ष वडा नं. ८	९८४०९२८६०७	
१२	श्री प्रकाश राउत	अध्यक्ष वडा नं. ९	९८५२८३५२०८	
१३	श्री धर्मन्द कुमार खड्का	अध्यक्ष वडा नं. १०	९८१६७०७०५१ ९८६३८२८०४९	
१४	श्री उदयराज भुजेल	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८४२८३१८९२	
१५	श्री जय कुमार राई	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८१५७१४७१५	
१६	श्री माधव सार्की	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८२६७००३२८	
१७	श्री तिलावती राई	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८४३४६६२७५	
१८	श्री सुस्मा राई	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८६२९१८६९९	
१९	श्री स्मृति तोलाङ्गी सुयल	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८०५९९७७३३	
२०	श्री जानकी देवी चौधरी	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८१५७००९०३	
२१	श्री शान्ति देवी चौधरी	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८१९९००३८	

आमन्त्रीत उपस्थिति :-

१. श्री सत्यनारायण हुजदार - सूचना अधिकारी - ९८५२८४४०७३

प्रस्तावहरु :-

१. अधिल्ला कार्यपालिका बैठकका निर्णयहरुको समिक्षा सम्बन्धमा ।
२. आगामी आ.व. २०८०/०८१ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा ।
३. कार्यविधिहरु स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा ।
४. O&M संशोधन गर्ने सम्बन्धमा ।
५. आ.व. २०८०/०८१ को लागि आन्तरिक हाटबजार ठेक्का लगाउने सम्बन्धमा ।
६. सेवा करारमा कर्मचारी नियुक्ति गर्ने सम्बन्धी मिति २०७९/१०१७ गते प्रकाशित सूचनाको सम्बन्धमा ।
७. कृषि तर्फका पकेट कार्यक्रमहरुको निरन्तरताको अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।
८. निर्माणाधिन १५ बेडको अस्पताल भवनको ठेक्का सम्झौताको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा ।

छलफल तथा निर्णयहरु :-

निर्णय नं. १

प्रस्ताव नं. १ माथी छलफल गर्दा यस नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाको अधिल्ला बैठकबाट भएका निर्णयहरु सन्तोष जनक रूपमा कार्यान्वयन भएको पाईयो साथै नगर पालिकाको निर्णय बमोजिम कार्यान्वयनको क्रममा रहेका निर्णयहरुलाई प्रभावकारी ढंगबाट अपेक्षित उपलब्धी प्राप्त हुने गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो ।

निर्णय नं. २

प्रस्ताव नं. २ माथी छलफल गर्दा चौदृष्टीगढी नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को लागि तयार गरिएको तपसिल बमोजिमको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट उपर छलफल तथा स्वीकृतीका लागि मिति २०८०/०३/१० गते बस्ने नगरसभा समक्ष पेश गर्ने सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो ।

तपसिल :-

चौदृष्टीगढी नगरपालिकाको १४ औं नगर सभामा समक्ष पेश गिरने

आको वार्षिक नीति ०८१/२०८० .व., कार्यक्रम तथा बजेट

ऐतिहासिक नगरी चौदृष्टीगढी नगरपालिकाको सम्मानित १४ औं नगरसभाका सभा अध्यक्षज्यू,

यस नगरसभाका सचिव एवंम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,

यस नगरपालिकाका १० वटै वडाका वडा अध्यक्षज्यूहरु,

विषयगत समितिका संयोजकज्यूहरु,

नगर कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु,

नगर सभाका सम्पुर्ण सदस्यज्यूहरु,

सञ्चारकर्मी तथा पत्रकार ज्यूहरु,

यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न समिति तथा उपसमितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु,

साथै यस नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरु तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावज्यूहरु,

बहिले हामी चौदृष्टीगढी नगरपालिकाको १४ औं नगरसभा अर्थात हामो कार्यकालको दोस्रो बर्षमा आई पुगेका छौं । मुलुक संविधान बमोजिम तीन तहको संघीय प्रणालिमा प्रवेश गरे संगै विगतका राज्यका केन्द्रिकृत अधिकारहरुलाई वर्तमान नेपालको संविधानले विकेन्द्रीत गर्दै स्पष्ट व्यवस्था गरे बमोजिम संघप्रदेश र स्थानीय तहले सरकार संचालनको अभ्यास गरिरहेको अवस्था छ । स्रोत साधन र अधिकार जनताको यहुँचमा रहने गरी परिकल्पना गरिएको जनताको घरदैलोको सरकारको रूपमा रहेको स्थानीय तह जनताको आफ्नै

इकाई हो । नेपालको संविसरकार र राज्यको अभिन्नधानको मुलमर्म र भावना तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन अन्तर्गत रहेर अगाडी बढनु आजको हास्त्रो आवश्यकता हो ।

राज्यको यो आमुल परिवर्तनको खातिर इतिहासका कालखण्डमा विभिन्न आन्दोलनहरूमा जापनो जीवन उत्सर्ग गर्नुहोने महान सहिदहरू प्रति सम्मान गर्दै स्मरण गर्न चाहन्छु । साथै घाईते तथा अपाङ्गता हुनु भएका योद्धाहरू र सहिद परिवारमा पनि उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु । आज म यस नगरको १४ औ नगरसभामा आगामी बाको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुतीको महत्वपूर्ण ०८१/२०८० .व.

र ऐतिहासिक क्षणमा उभिएको छु ।

हास्त्रो कार्यकालको प्रथम बर्षको समाप्ती संगै गरेका उपलब्धी अनुभव र चुनौतिलाई समेत मध्य एक बर्षे कार्यकालमा प्राप्त , हुने बजेटले मात्र लक्षित आज प्रस्तुत गर्न गईरहेको छु । संघिय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त , नजर गरेर नीति तथा कार्यक्रम नउदृश्य र विकास निर्माणका काम पुरा गर्न पर्याप्तहुने हुदौ स्थानीय स्रोत साधनबाट प्राप्त हुने आवश्यक राजशव संकलन गरी जनताका अति आवश्यक र अपरिहार्य समस्याहरू समाधान गर्नु पर्ने अवस्था हामी सामु विद्यमान छ । अत राजशव संकलनमा आम नगरबासी र सरोकारबाला पक्षहरूले सकारात्मक सहयोग र सहकार्य गर्नुहुन्छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

नगर आवधिक योजना र , तीको लागि नगर प्रोफायलप्रथम बर्षको कार्यकालमा हामीले यस नगरको विकास निर्माण र समुन्न गर्ने नगर सङ्क गुरु योजनाहरू साथै आवश्यक ऐन कानुन जस्ता महत्वपूर्ण दस्तावेज तयार पारी त्यही अनुरूप अगाडी बढी लक्ष्य प्राप्ति अठोट गरेका छौ । नगरको विकासको नियमित विभिन्न राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरू संग सहकार्य गर्दै अगाडी बढने लक्ष्यका साथ कृषीसिंचाई जस्ता महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूमा साझेदारी गर्दै अगाडी बढने उद्देश्य राखीएको छ । , परं

“शिक्षामा सुधार देश विकासको आधार“ भन्ने मुल द्येयका साथ यस नगर भित्र रहेका सरकारीसामुदायीक विद्यालयहरू र , नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्नुको साथै पुर्णकालिन क्याम्पस प्रमुखहरू व्यवस्था गरेर , निर्देशन , अनुगमन , क्याम्पसहरूमा नियमित रेखदेख विद्यार्थीको पठन पाठन र शैक्षिक क्षेत्रको गुणस्तरलाई उकास्ने प्रयास जारी राखिएको छ । साथै अति विपन्न विद्यार्थीहरूलाई आवश्यक कानुन बनाई उच्च शिक्षको लागि छान्नवृत्ति प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

“जहाँ अभर त्याहाँ नार“ भने छै घाईते अपाङ्गदुर्घटनामा , मानसिक संतुलन गुमाएकाहरू , आगलागि , सर्पदंस , सुत्केरी , परेकाहरूलाई तत्काल उदार गर्ने कामलाई जारी राख्दै आँखा शिविर , स्वास्थ्य चेक जौच लगायतका स्वास्थ्य शिविर , MBBS डक्टर द्वारा १० वटै बडामा नागरिकको स्वास्थ्य चेक जौच र स्थानीय स्वास्थ्यकर्मी द्वारा सरकारी विद्यालयका विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य चेकजौच गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

“गाउँको विकास बजारको व्यवस्थापन“ गर्ने मुख्य द्येयका साथ यस नगरका विभिन्न बजार क्षेत्रहरूलाई व्यवस्थित गर्नेसङ्क , सङ्क छेउछाउ रंगरेगन गर्ने र हरियाली बढाउने र , सङ्कपेटीका अनावश्यक टहरा हटाउने , इन्टरलक ईटा विच्छियाउने , बति राख्ने स्थलाई रुयाल गरी खाद्य र उपभोग्य सामाजीनागरिकको जनस्वाहरूको गुणस्तरियता चेकजौच र अनुगमन गराउने कामलाई जारी राख्नुको साथै गाउँको विकासलाई जोडन विभिन्न ठाउँमा ट्रस विजहरूबाटोघाटो भर्मत संभार र विस्तारका कार्यहरूलाई , झोलुङ्गे पुलहरू , स्वास्थ्य , शिक्षा , पर्फटन , इ सुदृढ गर्दै कृषिनिरन्तरता दिई यस क्षेत्रलाई अ०्यलक्षित वर्ग र , सामाजिक क्षेत्र , खेलकुद , खानेपानी , संरक्षण गरेको समूहको सर्वज्ञीन विकास तथा सन्तुलित विकासलाई जोड दिएर शहरलाई सुन्दर सफा र व्यवस्थित शहर बनाउनु राज्यले एको छवनाउनु पर्ने कुरामा विशेष ध्यान पुऱ्या पर्ने र गाउँलाई सुविधा सम्पन्न र विकसितउने ।

“समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली“ को राष्ट्रिय आकांक्षालाई पुरा गर्ने अठोट सहित यो नगरको समृद्धिको खातिर निजि स्वार्थ र ईच्छाहरूलाई थाती राखीराजनितिक , का व्यक्तित्वहरूयस नगरको विकास निर्माण र समृद्धिको लागि पहल कदमी गर्न विभिन्न क्षेत्र , दलका प्रतिनिधिहरू विषय विजहरूसामाजिक अभियन्ताहरू सहितको संयुक्त टोली बनाएर विभिन्न मन्त्रालय र निकायहरूमा पहल न्तरता कदमीको लागि हास्त्रो नगरको नेतृत्वमा योजना मागको नियमित चरणबद्ध प्रयासहरू गरिएको छ । यी विषयहरूले प्राथमिकता र निर पाउने र यस कुरामा सबैको साथ सहयोग हुने सन्दर्भमा म विश्वस्त छु ।

अब म यस नगरपालिकाको आगामी आ ०८१/२०८० .व.को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानिन नगरसभा समक्ष प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु:

१. प्रस्तुत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा लिइएका आधारहरू:

१. नेपालको संविधानको भौतिक हक तथा अनुसूची द र ९ ले निर्दीष्ट गरेका स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारहरू,
२. नेपाल सरकारको विनियोजन विधेयक , २०८० का सिद्धान्त र प्राथमिकताहरू,
३. अन्तरसरकारी वित व्यवस्थापन ऐन , २०७४,
४. राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित आयोग ऐन , २०७४,
५. नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट,
६. स्थानीय तहको निर्वाचनको क्रममा हामीले जनताका बीचमा गरेका बाचा तथा प्रतिबद्धताहरू,

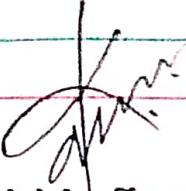
७. कोरी प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट
८. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, का विभिन्न प्रावधानहरू,
९. चौदण्डीगढी नगरपालिकाको ५ वर्षे आवधिक योजना (२०८०/८१-२०८४/८५),
१०. स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमितित)
११. सरोकारवालाहस्त्राट प्राप्त राय/सुझावहरू,
१२. नेपाल सरकारको पन्धौ आवधिक योजना (२०७६/७७-२०८०/८१)
१३. विगत वर्षहरूमा सम्पन्न भएका नगर समाहस्त्राट पारित भएका निर्णयहरू,
१४. स्थानीय राजस्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति तथा विषयगत समितिहस्त्राट प्राप्त राय सन्तान र सुझावहरू,
१५. लेखापरीक्षण प्रतिवेदन लगायत विभिन्न कार्यक्रममा प्राप्त सुझावहरू,
१६. चौदण्डीगढी नगरपालिकाका मौलिक पहिचान तथा विशेषताहरू,
१७. दीगो विकासका लक्ष्यहरू,
१८. योजना तर्जुमा प्रक्रियामा बस्ती तथा वडा तहबाट प्राप्त सुझाव तथा पृष्ठपोषण, आदि ।
१९. नगर सडक गुरु योजना

२. मुख्य नीतिहरू:

- यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मूल रूपमा तपसिलमा उल्लेखित नीतिहस्त्रको आधारमा कार्यक्रम तथा योजना अगाडि बढाइने छ ।
१. "गाउँको विकास र बजारको व्यवस्थापन"लाई मध्यनजर गर्दै विकासका आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्दा जनतालाई अनुभुति हुने गरी तत्काल प्रतिफल प्राप्त हुने, रोजगारी सिर्जना तथा आयआर्जन हुने योजनाहस्त्रलाई निरन्तरता दिइने छ ।
  २. नगरपालिकामा श्रम डेस्क स्थापना गरि दक्ष, अर्धदक्ष, अदक्ष श्रमिकहरूको सुचिकृत गरिनेछ । सुचिकृत भएका दक्ष जनशक्तिलाई प्रयोग गर्ने र अर्धदक्ष, अदक्षलाई क्षमता विकास गरी दक्ष जनशक्ति बनाइनेछ ।
  ३. आयोजनाहस्त्र सञ्चालन तथा सम्पन्न गर्न सरकारी निकाय, राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी साझेदार संस्था तथा सरोकारवाला सबै क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य गरी प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
  ४. गुणस्तरिय आधारभूत स्वास्थ्य तथा शिक्षामा सबै नागरिकको पहुँच पुऱ्याउँदै नगरबासीको जनजीवन सहज तुल्याउन पहल गरिनेछ ।
  ५. योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा जनसहभागीतामा जोड दिई दिगोपना, पारदर्शिता, जवाफदेहीता एवं नतिजामुखी बनाइन द्यान दिइनेछ ।
  ६. योजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्दा सम्भव र उपलब्ध भएसम्म स्थानीय स्रोत र श्रममा आधारित परियोजनाहस्त्रलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
  ७. प्राकृतिक स्रोतबाट संकलित राजस्वलाई नगरपालिकामा रहने रकम मध्ये ५० प्रतिशत रकम सम्बन्धित वडा क्षेत्रको विकास, स्रोत संरक्षण, जीवित व्यवस्थापन लगायतका काममा खर्च गरिनेछ ।
  ८. घाटा बजेट, अवण्डा बजेट, वार्षिक कार्यक्रमको पटक पटक संशोधन जस्ता कार्यलाई क्रमशः निरुत्साहित गर्दै सन्तुलित र अनुमान योग्य बजेट निर्माण तथा कार्यान्वय गरिनेछ ।

यस सम्मानित सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

स्थानीय तहको दोस्रो निवाचित जनप्रतिनिधीको दोस्रो वर्ष सम्म आईपुगदा नगरका विविध समस्याहरू लाई पहिचान गर्दै सर्वाङ्गिण विकासको नीति अध्ययन गर्दै धार्मिक सौस्कृतिक महत्वका, ऐतिहासिक, साधन प्राकृतिक सम्पदा, नगर क्षेत्रमा रहेका स्रोत, वस्तुहरूको उचित व्यवस्थापन तथा दिगो सदुपयोग गर्दै नगरबासीको आर्थिक सौस्कृतिक सामाजिक विकासमा टेवा पुर्याउने प्रयत्न, स्वरूप वडा र नगर स्तरबाट पुर्वाधारहरू तयार गर्न योजनाहस्त्र सञ्चालन गरि कतिपय कामहरू सम्पन्न भैसकेको कुरा सबै सामु छर्लङ्ग छ । नगरको सडक गुरुयोजना निर्माण गरी गाउँ तथा सहरहरू जोह्ने संजाल को निर्माण गर्ने लक्ष्य अनुरूप गुरुयोजनाको निर्माण भै सकेको छ तथा नगर आवधीक योजनाहस्त्र समेत निर्माण गरी योजनाबढ ढंगले विकास, आर्थिक उन्नतीको निम्ति पन्च वर्षीय कृषी रणनीति, निर्माणका कामलाई अगाडि बढाउने कार्यक्रम यस वर्ष तयारी भएको छ शैक्षिक सुधारका निम्ति कार्यविधी निर्माण गरी कार्यान्वयन भैरहेको छ जनसमुदायलाई सेवा लिन सहज बनाउने चाहना अनुरूप आगामी वर्ष थप कार्यक्रमहरू तथ भै रहेका छनकृषी तथा पशु क्षेत्रमा, उपलब्धी मुलक लगानी र सहि सदुपयोग र योजना वढ कार्यको लागि हेफर प्रोजेक्ट सङ्को साझेदारीमा सबै वडाहरूमा कृषी सम्बन्धी विकार्यहरू भैरहेको र उक्त कार्यक्रम परिणाम मुखी र दिगो हुने कुरामा हामी विश्वस्त छौगत देखीने नगरबाट दिई आएको विभिन्न

शाखागत सेवाहरूलाई निरन्तरता दिईएको छ भने केही आर्थिक सहायता र आन्तरिक स्रोत बाट गर्ने सज्ज्य राखियका कार्यक्रमहरू नगरको आयस्रोतमा कमी भएको कारण प्रभावित बनेका छन् । नगरपालिकाले संघिय सरकारबाट प्राप्त गर्नुपर्ने बजेट कटौती र वित्तमा भेरहेको आर्थिक मन्दीबाट यो नगरपालिका पनी अद्युतो रहेन जसको परिणाम स्वरूप समयमा सहज ढंगले जनज्ञपेशीत आर्थिक सहयोगका कार्यहरू वित्तम्ब हुनुका साथै उपलब्ध गराउन नसकिएको यथार्थ पनी हामीसँग रह्योप्रभाव र अप्लाया हरूको बाबजुद पनी नगरबासीको स्वास्थ्य सेवालाई ध्यान दिई आखाँ शिविर संचालन गरी जम्मा २२५ जना नगरबासीको निशुल्क आँखा अपरेशन गराउने कार्य सम्पन्न भएको छ बजारको विकासमा ध्यान दिई भौतिक निर्माण अव्यवस्थित टहराहरूको व्यवस्थापनसङ्गका वतीको व्यवस्थापन लगायत अन्य कार्यहरू यस वर्ष सम्पन्न भएका छन् साना खोला खोल्सीहरूमा ट्रस ब्रिज (फलामे पुल) यसै वर्ष संख्या ७ वटा निर्माण भएका छन्, विद्यालय भवन निर्माण, बढा कार्यालय भवन निर्माण, विद्युत विस्तार, सिचाई, खानेपानी, साथै मामेल तथा पढी सढक निर्माण, जस्ता पुर्वाधार विकासका कार्यहरू भएका छन् पर्यटकिय एवम् ऐतिहासिक स्थल चौदांडीगढीलाई जोड्ने लामो तथा छोटो बाटोहरूको निर्माण भई स्तरोन्नतीको लागि पहल प्रयत्न भेरहेको छ यि र यस्तै अन्य कठिपय भौतिक रूपमा देख सकिने र कर्ति अनुभुत गर्न सकिने धेरै कार्यहरू सम्पादन भएका कुरा नै हामीले उपलब्धीको रूपमा लियका छौं ।

प्रस्तुत पृष्ठभूमिमा आ.व. २०८०।०८१ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको समग्र उद्देश्य एवं प्राथमिकता निम्न अनुसार रहेका छन्:

३. बजेट, नीति तथा कार्यक्रमका उद्देश्यहरू:

- आम नगरबासीको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने,
- अनुदान तथा साझेदारी बजेटको उच्चतम् परिचालन गर्दै नगरभित्र रहेका स्रोत साधन, राजधानीको पहिचान र परिचालन गरी नगरको आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने,
- "आफ्नो टोल आफै बनाऊँ", "आफ्नो बढा आफै बनाऊँ" आफ्नो नगर आफै बनाऊँ भन्ने सोच र भावना सहित दिगोविकास मार्फत समृद्ध नगर निर्माण गर्ने ।
- आधारभूत शिक्षा र स्वास्थ्यलाई आम नागरिकको पहुँच योग्य बनाउने ।
- नगर भित्रका सबै हाट बजारको उचित व्यवस्थापन गरी व्यापारिक नाकाको रूपमा विकास गर्ने ।
- नगर क्षेत्रमा रहेको पशु तथा कृषि विकासको सम्भावनालाई साकार पार्न पशु तथा कृषि व्यवसायमा आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने, उत्पादनलाई बजारसँग जोड्ने र कृषि उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्ने ।
- राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने खेलाडीहरूको उत्पादन गर्ननगर क्षेत्र भित्र खेलकुदको विकास र प्रवर्धन गर्ने ।
- बजेटलाई वितरणमुखी भन्ना पनि ठोस योजनामुखी र उत्पादनमुखी बनाउने ।
- विभिन्न प्रकारका विपद् र महामारीबाट हुनसक्ने क्षमतिको न्यूनीकरण गर्दै नागरिकको जीवन रक्षामा सहयोग पुरायाउने ।

प्रस्तुत बजेट, नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:-

- नगरपालिकाका अधुरा योजनाहरू पुरा गर्ने,
- नगर क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार फलामे पुल/सानो कल्भर्ट/हुम पाइप कल्भर्ट निर्माण,
- बजार विकास र व्यवस्थापन,
- स्वास्थ्य सेवा सुदृढीकरण तथा विभिन्न महामारीको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार,
- सडक, विद्युत(काठको पोल विस्थापन समेत), सिचाई(साना सिचाई समेत) लागायतका पुर्वाधार विकास,
- खानेपानी पुर्वाधार,
- शिक्षामा गुणस्तर सुधार र पुर्वाधार विकास,
- कृषि, पशुपांकी तथा सहकारी क्षेत्रको विकास,
- लघु उद्यम विकास, रोजगारी सृजना, सशक्तीकरण र समावेशी विकास,
- पर्यटन पुर्वाधार विकास,
- लक्षित कार्यक्रम,
- जनतासँग उपभेदयर कार्यक्रम,
- खेलकुद विकास,
- प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन,
- कर्मचारी र जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास तथा सेवा प्रवाह सुदृढीकरण कार्यक्रम आदि ।

सभापत्रक महोदय,

अब म यस नगरपालिकाको आ.व. २०८०।०८१ को प्रस्तावित क्षेत्रगत नीति प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु:-

४. क्षेत्रगत नीतिहरू:

क. पर्यटन सम्बन्धी नीति:

- प्राकृतिक, सास्कृतिक, ऐतिहासिक तथा धार्मिक दृष्टिकोणबाट महत्वपूर्ण रहेको यस चौदृष्टीगढी नगरपालिकाको पर्यटन डेव्हलपमेंटको विकासका लागि निम्नानुसारका पर्यटन नीति लिइने छ ।
१. नगर क्षेत्रमा बसोबास गर्ने सबै जात जाति/समुदायहरूको मौलिक संस्कृति र परम्पराहरूको जगेन्द्रा, संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
  २. चौदृष्टीगढीमा रहेको ऐतिहासिक चौदृष्टीगढी दरबार तथा धार्मिक र पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
  ३. नगरपालिका भित्र रहेका मठ मन्दिर, पार्क, झरना, दह, धारा, काठेपुल र सिमसारहरूको संरक्षण र विकास गरिनेछ ।
  ४. बजार र पर्यटकीय स्थल जोइन छोटो दुरीको पैदलमार्ग/साइकलमार्ग/सिँडी/सडक/बाटो निर्माण गरिनेछ ।
  ५. नगर क्षेत्र भित्रको पर्यटकीय विकास र प्रवर्द्धनको लागि निजी क्षेत्र, संघसंस्था, व्यवसायी र स्थानीय समुदायसँग सहकार्य गरी घर बास सेवा(होमस्टे) संचालन गर्ने प्रोत्साहन गरिनेछ ।
  ६. दुधकोशीमा जलयातायात संचालन गर्ने सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
  ७. सम्भावित क्षेत्रलाई अध्ययन गरि धार्मिक पर्यटकीय बनको रूपमा विकास गर्ने पहल गरिनेछ ।
  ८. ऐतिहासिक चौदृष्टीगढी दरबारबाट उडान भैरहेको प्यारागलाईडिंग सेवालाई व्यवसायिक बनाउन पहल गरिनेछ ।
  ९. चौदृष्टीगढी नगरपालिका भित्रका पर्यटकीय गन्तव्यहरूको वृत्तचित्र निर्माण गरि प्रचारप्रसार गरिनेछ ।

ख. सार्वजनिक खर्च सम्बन्धी नीति:

- सार्वजनिक खर्चलाई पारदर्शी, जवाफदेही, विश्वसनीय र पूर्व अनुमान योग्य बनाउन निम्न नीति लिइनेछ ।
१. वित्तीय सुशासन र पारदर्शीता सुनिश्चितताका लागि वित्तीय जोखिम न्यूनिकरणको पहल गरिनेछ ।
  २. नगरपालिकाका विशेष महत्वका योजना तथा कार्यकमहरू कार्यान्वयन गर्दा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन(DPR) तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
  ३. नगरसभाबाट स्वीकृत बजेट तथा कार्यकमहरूलाई समयमानै कार्यान्वयन गर्न अधिकतम प्रयास गरिनेछ ।
  ४. सार्वजनिक खर्चलाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन वित्तीय अनुशासन पालना गरिनेछ ।
  ५. नगरपालिकाबाट योजना तथा कार्यकम छनौट गर्दा दुकेर र छरिएका योजना तथा कार्यकमलाई निरुत्साहित गर्दै देखिने र जनताले अनुभुत गर्ने खालका योजना तथा कार्यकमहरू छनौट गरिनेछ ।

ग. राजस्व परिचालन सम्बन्धी नीति:

- विकासका लागि आवश्यक खर्चको श्रोतका रूपमा आन्तरिक श्रोतलाई प्रभावकारी रूपमा पहिचान, संकलन र परिचालन गर्न निम्नानुसारका नीति लिइनेछ ।
१. कर र राजस्वको दिगो श्रोत व्यवस्थापनका लागि करका दर र दायरालाई समय सान्दर्भिक रूपमा निर्धारण गर्दै सूचना प्रविधिमा आधारित कर प्रणाली अवलम्बन गरिने छ ।
  २. राजस्व सुधार कार्ययोजनाको पुनरावलोकन गरी राजस्व संकलनलाई अनुमान योग्य बनाइनेछ ।
  ३. करको दायरामा नसमेटिएका क्षेत्रहरूलाई करको दायरामा ल्याई कर र राजस्वको आधार फराकिलो बनाइनेछ ।
  ४. कर संकलन र करदाता शिक्षालाई करदाता मैत्री बनाउनका लागि करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
  ५. नगरपालिकाका करदाता मध्येबाट नियमित र उत्कृष्ट करदाता पहिचान गरी पुरस्कार र सम्मान गरिनेछ ।
  ६. राजस्व संकलनलाई सरल, सहज र पारदर्शी बनाउन डिजिटल भुक्तानी सेवा प्रारम्भ गरिनेछ ।
  ७. राजस्व परामर्श समिति र राजस्व शाखाका कर्मचारीको क्षमता विकास गरीनेछ ।

घ. सहकारी सम्बन्धी नीति:

- नेपालको संविधानले अर्थतन्त्रको विकासको लागि सहकारी क्षेत्रलाई एक महत्वपूर्ण आधारका रूपमा लिएको अवस्थामा नगरको विकासमा सहकारी क्षेत्रको योगदानलाई बढाउनका लागि निम्न नीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ ।
१. नगर क्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास गरि अनुगमन र नियमन गरिनेछ ।
  २. सबै सहकारी संस्थाहरूलाई सहकारी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (CoPoMIS) मा आवद्ध गरिनेछ ।

३. यस न.पा प्रिवासी विवरण र उत्पादन मिल्ने सहकारी संस्थानहरु एकीकरण गर्ने क्षेत्रमा रहिनेछ ।
 ४. सामा उपयोग संचालन गर्न इच्छुक बहुउद्देशीय सहकारिताई सामाजिक समरोगी गरी उपेक्षा खोल्न प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

५. कृषि तथा पशुपांची विकास सम्बन्धी नीति:

- यस नगर क्षेत्रका अधिकारी वासिन्दा कृषिमा निर्भर रहेका कारण कृषिको आमुनिकीकरण र व्यवस्थापन गरी आम कृषकको जीवनस्तरमा परिवर्तन न्याउनका साथी निम्न ब्राह्मणका नीतिहरु लिईनेछ ।
१. तरकारी र तरकारी जन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउनका साथी नगर क्षेत्रमा "एक घर एक करेसाथी, रोपौ आफ्नो साथी आफै तरकारी" भन्ने भावना सहित करेसाथी खेतीलाई प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
  २. चौदैण्डीगढी नगरपालिकाको समग्र कृषि तथा पशुको उत्पादन, आयात र निर्यातको तथ्यांक राख्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
  ३. नगर क्षेत्रकाउत्कृष्ट कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
  ४. ग्रामीण क्षेत्रमा कृषि वस्तु उत्पादन, उत्पादकत्व र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै व्यवसायिक कृषिको विकास गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहन र सहयोगको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
  ५. गाउँमा उत्पादित तरकारी संकलन तथा विक्रीवितरण केन्द्रको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
  ६. उन्नत जातका वित्त विजन स्थानीय स्तरमै उत्पादन गरी वितरण गर्न प्राविधिक अध्ययन गरी उपयुक्त क्षेत्रमा वित्त उत्पादन कार्यको सुरुवात गरिनेछ ।
  ७. चक्का बन्दी खेतीको अवधारणालाई विस्तार गरिनेछ ।
  ८. खाद्य तथा अन्य कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भरता बढाउन नगरका सम्भावित बडाहरुमा फलफुल तथा अन्नबाटी उत्पादनका पकेट, ब्लक, जोन तथा सुपरजोनको विकास गरी व्यवसायिक खेती प्रणाली मार्फत खाद्य सुरक्षालाई प्रायमिकता दिइने छ ।
  ९. अगानिक कृषि उत्पादन प्रवर्द्धन गर्न विशादी न्यूनीकरणका लागि सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
  १०. पशुपांक्षीजन्य उत्पादन प्रवर्द्धन गर्दै नगरबासीलाईअण्डा, मासु, माछा र दुधमा आत्मनिर्भर बनाउदै नागरिकलाई कुपोषित हुनबाट बचाउन योजनाहरु संचालन गरिनेछ ।
  ११. नगर क्षेत्रमा सञ्चालित पशु हाट बजारहरूलाई व्यवस्थित गराई पशु किनबेचलाई राजस्वको दायरा भित्र ल्याई नियमन गरिनेछ ।
  १२. गुणस्तरीय पशुआहाराको उपलब्धता बढाउन चरन विकास, डालेघीस, भुईघीस उत्पादन र प्रयोगका साथै दाना, औषधि, घीस समिश्रण मिनरल, ब्लक आदि उत्पादन र प्रयोगमा जोड दिइने छ ।
  १३. मासुको गुणस्तर र स्वास्थ्यलाई कायम राख पशु बधशालालाई व्यवस्थित गर्दै सोको नियमित बनुगमन र नियमन गरिनेछ ।
  १४. कृषि तथा पशुविमाकार्यक्रमलागुगर्नेव्यवस्थामिलाईनेछ ।
  १५. व्यसायिक पशुपांक्षी फर्महरुको विकास र प्रवर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।
  १६. कृषि तथा पशुपांक्षी क्षेत्रको व्यवसायिक उत्पादन बढाउनकृषि तथा पशुपांक्षी बजार व्यवस्थापन समितिगठन गरी क्रियाशील बनाइनेछ ।
  १७. फलफुल र नगदे बालीलाई व्यवसायिक बनाउन कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
  १८. कृषकहरूलाई समूहमा आवद्ध भई कृषि कार्य संचालन गर्न प्रोत्साहन गर्दै कृषि समूह दर्ता प्रकृयालाई व्यवस्थित र सरल बनाइने छ ।
  १९. युवा जनशक्तिलाई उपयुक्त प्रविधि, सीप र पूँजी उपलब्ध गराई कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा आकर्षित गर्न पहल गरिनेछ ।
  २०. स्थानीय पशुपांक्षीको उत्पादन र उत्पादकत्वमा बढिं गर्न उन्नत नस्तका पशुपांक्षीको वितरणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
  २१. यस नगर क्षेत्र भित्र व्यवसायिक वंगुर पालनलाई प्रवर्द्धन गर्दै उत्पादित मासुको प्रसोधन तथा विक्रीवितरणलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
  २२. यस नगरपालिकाको पहाडी क्षेत्रमा रहेका बडा नं. १, २, ३ र ८ लाई प्रधानमन्त्री कृषि आमुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत अद्युवा, वेसार जोन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
  २३. कृषि तथा पशु क्षेत्रमा कार्य गर्ने राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुसंगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ लगानीमा कार्य गरिनेछ साथै कार्यगरिरहेका संस्थाहरुसंगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ
  २४. प्रत्येक बडामा कृषि प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने छ
  २५. कृषि सम्बन्धी पंचवर्षीय रणनीति तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ

६. सिंचाई सम्बन्धी नीति:

- K.*
- कृपि विकासको व्यवस्थापर्याप्त आधारको रूपमा रहेको सिंचाई सेवनाई विकासका साथी देखाका नीतिहरु लिइनेछ ।
- निर्माणाधीन सिंचाई योजनाहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ भने निर्माण सम्पर्क भईसकेका सिंचाई प्राप्तिहरुको भव्यता सुझार र एवं बिगो व्यवस्थापन गरिनेछ ।
  - यस नगरपालिका भएर बाटे क्रियुगा नदीका विभिन्न सम्भाव्य स्थानमा आपुनिक स्टिर्ट प्रविधिको सिंचाई आवेदन सञ्चालनका लागि सम्बाध्यताअध्ययन गरिनेछ ।
  - साना सिंचाईका उपयुक्त प्रविधिहरुको प्रयोग गरी वर्तैभरि सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन जोड दिइनेछ ।
  - कृपिको विकासका लागि बाहें महिना सिंचाई हुने योजनाहरुलाई प्रायमिकता दिई नगरको आफ्नै श्रोत वा राहिय .अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी तथा गैरसरकारी संघ सम्प्रयोगीहरु साझेदारी र सहभागिता मुलक लगानीमा कार्य गरिने छ
  - ख. खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति:

नगरबासीलाई आधारभूत सरसफाई तथा खानेपानी सुविधाको सुनिश्चितता लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछ:

- राजमार्ग आसपास र सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
- फोहरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाई प्रवर्द्धनका लागि जनचेतनाको विस्तार गर्दै नागरिकमा "घर आँगन सफा राख्नौ, सम्प्य नागरिकको परिचय दिवौ" तथा "फोहरलाई मोहरमा परिणत गरौ" भन्ने भावना विकास गर्दै उत्पादित फोहरलाई प्राक्तिक मलका रूपमा परिणत गरिनेछ ।
- प्रत्येक स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पतालबाट संकलित फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि सरोकारवालाको सहभाग र सहकार्यमा उपयुक्त स्थानमा ल्यान्डफिल साइटको व्यवस्था गरिनेछ
- नगर क्षेत्र भित्र विगत लामो समयदेखि स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका विभिन्न खानेपानी र सिंचाई उपभोक्ता समितिहरु मध्ये निस्किय अवस्थामा रहेका उपभोक्ता समितिहरुलाई पुनः क्रियाशील बनाउनका लागि सम्बन्धित बडाको समन्वयमा सरोकारवाला आम उपभोक्ताहरुको भेला गराई उपभोक्ता समितिहरुको पुनर्गठन गरी क्रियाशील गराइने कार्यलाई निरन्तरतादिइने छ ।
- नगर क्षेत्रमा स्वच्छ खानेपानी सेवा विस्तार गर्दै लगिने छ र यसको लागि "एक घर एक धारा"को नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- हाल भइरहेको फोहरमैला संकलन र व्यवस्थापन कार्यलाई थप व्यवस्थित गरी प्रभावकारीरूपमा निरन्तरता दिईनेछ ।

ज. वन तथा वातावरण सम्बन्धी नीति:

- वन वातावरण संरक्षण र हरियाली प्रवर्द्धनका लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछ ।
- नगर क्षेत्रका वनहरुमा जैविक विविधता, सीमसार, पानीको मुहान, कुवा, इनार संरक्षण लगायतका कार्यबाट वन वातावरणको संरक्षण र प्रवर्धन गरिने छ ।
  - नगर क्षेत्र भित्रका सम्भावित स्थानहरुमा उद्यान तथा बगैँचाहरु विस्तार गर्दै लगिने छ ।
  - यस नगरपालिका क्षेत्रमा बाँस खेतीलाई जोड दिई बाँसजन्य उत्पादन बढाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।
  - नगरपालिका र साझेदार निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा जलवायु परिवर्तन उत्थानशील कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
  - वन वातावरण संरक्षण तथा हरियाली प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति र डिभीजन/सब-डिभीजन वन कार्यालयहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
  - नगर क्षेत्रका सार्वजनिक खाली भाग, नाङ्गा ढाँडा पाखा तथा सडकका दायाँबायाक्षेत्रमा स्थानीय समुदाय, सम्बन्धित बडा र सामुदायिक वनहरुको सहभागीतामा वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
  - नगर क्षेत्र भित्रका सम्भावित स्थानमा पोखरी निर्माण एवं प्राकृतिक पोखरीहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन गर्दैलगिने छ ।
  - नगरक्षेत्रमा भुलो र प्रदुषण हुन नदिन आफ्नै ट्याङ्करबाट सडकमा पानी छिट्ने कामलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
  - नया घर निर्माणका लागि बनाउँदा कम्तिमा दुईवटा फलफुल वा उपयुक्त विरुद्ध रोप्नु पर्ने नीति लाई निरन्तरता दिईनेछ ।
  - वन वातावरण संरक्षण सम्बन्धी जनचेतना मुलक क्रियाकलाप सञ्चालन गरिने र समय समयमा वृक्षा रोपणको कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
  - नगर क्षेत्र भित्रका सामुदायिक वनहरुबाट उत्पादित वन पैदावार र काष्ठजन्य उत्पादनलाई व्यवसायिक र मूल्य शूलिलामा आधारित बनाउनका लागि कच्चा काठ वा गोलिया निर्यातलाई निरुत्साहित गर्दै सामुदायिक वनहरुको सहकार्यमा सम्भाव्य क्षेत्रमा काठ प्रशोधन मिल(स मिल) स्थापना र सञ्चालन गरी तयारी काठ निर्यात प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
  - शिक्षा सम्बन्धी नीति:

नागरिकको आधारभूत अधिकारको रूपमा रहेको शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछ:

K.

१. शिक्षामा सुधार देश विकासको आधार भने भावना विकास गर्नेगर क्षेत्रको ऐक्षिक गुणस्तर बढाउन विद्यालय तहको सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी र जवाफदेही बनाउनका लागि विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिने र कार्यसम्पादनमा आधारित लगानीको नीति लिइनेछ ।
२. विद्यालयको व्यवस्थापन सुधार तथा ऐक्षिक उपलब्धी अभिवृद्धिका लागि प्रधानाध्यापक सँग कार्यसम्पादन करार कार्यसार्वाई निरन्तरता दिईनेछ र शिक्षकहरूको कार्यसम्पादनलाई विद्यार्थीहरूले हसित गरेको नतिजासँग आबढ गरिनेछ ।
३. ऐक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि सुरोकारवालाहरूसँग समन्वय सहकार्य तथा ऐक्षिक संस्था तथा नगर क्षेत्र भित्र सञ्चालित ट्युसन/कोचिङ्ग सेन्टर, ऐक्षिक परामर्श केन्द्र, मन्टेरोरी, सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, तालिम प्रदायक संस्था, सामुदायिक पुस्तकालय आदिको निरन्तर अनुगमन र नियमन गरिनेछ ।
४. यस नपाको बडा नं. ६ मा सञ्चालित ज्योति जनता बहुमुखी क्याम्पस र बडा नं. ४ मा सञ्चालित नारद आदर्श शिक्षा क्याम्पसको पूर्वाधार विकास तथा स्तरोन्नती गर्दै लिइनेछ ।
५. प्रारम्भिक बालशिक्षा र गुणस्तरीय माध्यमिक शिक्षामा पहुचको सुनिश्चित गरिने छ ।
६. ऐक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि ऐक्षिक कियाकलापलाई अध्ययन अनुसन्धानमा तथा सूचना प्रविधिमा आधारित बनाई उत्पादन र रोजगारमुखी बनाइनेछ ।
७. आधारभूत तहमा स्थानीय भाषा प्रयोग हुने गरीस्थानीय पाठ्यक्रम लागु गर्न विज्ञहरूको समूह गठन गरी प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
८. प्राविधिक, व्यवसायिक र जीवन उपयोगी शिक्षालाई प्रवर्द्धन गर्न नगर क्षेत्रमा सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूलाई फरक फरक विषयका प्राविधिक धारको विशिष्टिकृत विद्यालयको रूपमा विकास गरिनेछ ।
९. विद्यालयहरूको मागको आधारमा स्रोतको व्यवस्थापन गर्नुका साथै नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूमा आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा दरवन्दी मिलान, विद्यालय समायोजन, तह तथा कक्षा थप तथा मिलान, कक्षा घटाउने, विद्यालय गान्ने, विषयगत, कक्षागत र न्यूनतम विद्यार्थी शिक्षक अनुपात कायम गर्ने लगायतका कार्यहरू गरिनेछ ।
१०. विद्यालय उमेरका सम्पूर्ण बालबालिकालाई "विद्यालय भित्राउने, टिकाउने र सिकाउने" नीति लिइनेछ ।
११. शिक्षकले कक्षामा विताएको समयलाई विद्यार्थी सामु रहने गरी कक्षा कोठामा सासाहीक शिक्षण अभिलेख बोर्ड र घडी राखी सासाहिक रूपमा यसको अनुगमन नगरपालिकाको शिक्षा शाखाबाट गरिने प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
१२. शिक्षकले आफुले पढाएको विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धीलाई सुनिश्चित गर्नका लागि मायिल्सो कक्षामा विद्यार्थी भर्ना गर्दा अर्को कक्षाको शिक्षकलाई विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धी सहितको दोहोरो भर्पाई गरी विद्यार्थी जिम्मा लिइने परीपाटीको थालनी गरिनेछ ।
१३. नगर क्षेत्र भित्रका संस्थागत विद्यालयले बार्षिक कूल आमदानीको(शिक्षा ऐन, नियमावलीमा तोकिए बमोजिमको प्रतिशत) रकम नगर शिक्षा कोषमा जम्मा गर्ने र उक्त रकमबाट सामुदायिक विद्यालयको स्तरोन्नति गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१४. नगर क्षेत्रका सम्भावित सामुदायिक विद्यालयहरूमा कानुन विषय तथा प्राविधिक धारका विषय थप गर्न पहल गरिनेछ ।
१५. सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा बाल विकास केन्द्र स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ र समुदायस्तरमा आवश्यकताका आधारमा शिशु स्थाहर केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
१६. नगर क्षेत्रभारीका विद्यालयहरूमा बाल क्लब गठन गरीबडास्तरीय र नगरस्तरीय बाल सञ्चाल निर्माण गरिनेछ ।
१७. शिक्षा क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धनका लागि नगर शिक्षा समितिलाई थप क्रियाशील र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१८. विद्यार्थी मेरार भलाकुसारी कार्यक्रम संचालनमा गरिने छ ।
१९. नगर उच्च शिक्षा छात्रवृत्तिकार्यक्रम संचालन गरि नगर भित्रका विपन्न विद्यार्थीहरूलाई नगर भित्रै उच्च शिक्षा हासिल गर्न सहयोग गरिनेछ ।
२०. संस्थागत विद्यालयहरूको शुल्क पुनरावलोकन गरी वैज्ञानिक र मापदण्डमा आधारित बनाइनेछ ।
२१. सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको नियमित स्वास्थ्य जाँच, प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सचेतनाको लागि नगरपालिका सहरी स्वास्थ्य केन्द्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।
२२. चौदाईगढीको शिक्षा क्षेत्रको अनुसन्धान प्रतिबेदन तयार गरिने छ
२३. नगर क्षेत्रका सम्पूर्ण आधारभूत विद्यालयहरूमा इन्टरनेट सेवा को पहुच पुराइने
२४. नगर क्षेत्रको ऐक्षिक गुणस्तर बढाउन विद्यालय र शिक्षकहरूलाई थप प्रभावकारी र जवाफदेही बनाउनका लागि विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिने र कार्यसम्पादनमा आधारित पुरस्कार र प्रोत्साहनकोव्यवस्था गरिनेछ ।

अ. जनस्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी नीति:

नगरबासीको आधारभूत स्वास्थ्यको मैसिक अधिकाराई उत्तमत गर्ने र कुप्रेषणको समर्पणाई न्यूकिलाई गर्भवति स्त्री मित्र नीतिहरू लिइनेछ ।

१. यस नगरपालिकामा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र बेल्टारमा मात्र विकीर्तिकीय सेवा उपलब्ध रहेको र लैसेलिक विकटारका कारण उक्त सेवामा सबैको पहुँच पुनर नसेको व्यवस्थालाई मध्यनवर गरी विकीर्तिकीय सेवालाई कमीमध्य स्कैसिक रूपमा नगरथेबका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरू मार्क्यत उपलब्ध गराइनेछ ।
२. जनस्वास्थ्य तथा पोषण बाटे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरी बहुमैत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई यप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
३. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुदृढीकरण, स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता विकास र ब्रौचिति तथा उपकरणहरूको व्यवस्थाबाट स्वास्थ्य सेवालाई यप प्रभावकारी बनाइनेछ र स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट जनस्वास्थ्य तथा विधिवत प्रकारका सर्वे र नसर्वे रोगहरूको बारेमा प्रवर्द्धनात्मक, निरोधात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी रूपमा निरन्तरता दिइनेछ ।
४. मातृ शिशु स्वास्थ्य सुरक्षाका र प्रजनन स्वास्थ्य सुधारका लागि विभिन्न सचेतनामुलक कार्यक्रम, स्वयंसेविका परिचालन तथा विभिन्न परामर्श मुलक कियाकलपहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
५. कुपोषित बालबालिका रहित नगर बनाउन गर्भवती र सुत्केरी आमाहरूलाई पोषण सम्बन्धी जनचेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६. गर्भवती र सुत्केरी आमा र बच्चाको स्वास्थ्य सुरक्षालाई मध्यनजर गर्दै घर देखि स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य संस्था देखि घर सम्म आवागमनका लागी गर्दै आएको निशुल्क एम्बुलेन्स सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. नगर भित्रका सबै एम्बुलेन्स सेवाको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि भुगोल र क्षेत्रको सन्तुलन मिलाई उपयुक्त स्थानहरूबाट एकीकृत एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिनेछ ।
८. बढाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा २४ घण्टे बर्थिङ सेन्टर सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारहरू विस्तार गर्दै लागिनेछ ।
९. नगर अस्पतालबाट प्रवाह हुने सर्पिंशको उपचारलाई यप प्रभावकारी बनाउदै लागिनेछ ।
१०. चौदैण्डीगढी नगरपालिका र सगरमाथा चौधरी आँखा अस्पताल लहानको सहकार्यमा नगर अस्पताल बेल्टार अन्तरगत शुरु भएको आँखा तथा कान उपचार सेवालाई यप प्रभावकारी बनाउदै क्रमशः अपरेशन (सर्जरी) सेवा शुरुवात गर्न पहल र समन्वय गरिनेछ ।
११. नेपालका प्रतिष्ठित अस्पतालहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा नगर क्षेत्रमा विशेषज्ञ स्वास्थ्यकर्मीबाट स्वास्थ्य उपचार सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
१२. वडा तथा समुदायस्तरमा रहेका महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूका लागि क्षमता अभिवृदिका साथै उपचार खर्च र प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३. सुर्तिजन्य एवं मदिराजन्य चस्तुको उत्पादन र विकी वितरणलाई नियमन तथा व्यवस्थापन गरिने छ ।
१४. यस नगरपालिकालाई पूर्णखोपयुक्त नगरपालिकाको रूपमा निरन्तरता दिइने छ ।
१५. नेपाल सरकारले तोकेका विभिन्न ८ प्रकारका दीघरोगका विपन्न विरामीहरूको उपचारको लागि उपलब्ध गराउदै आएको आर्थिक सहयोगलाई यप वैज्ञानिक बनाउदै निरन्तरता दिइनेछ ।
१६. बालबालिकाको पोषण सुधारका लागि तौल अनुगमन र पौष्टिक आहार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१७. किशोर किशोरीको पोषण सुधारका लागि स्वास्थ्य शिक्षा परामर्श सहित विधालय गएका तथा विधालय भन्दा बाहिर रहेका सबै किशोरीहरूलाई आइरन चढी वितरणलाई अझै प्रभावकारी ढङ्गबाट अधि बढाइनेछ ।
१८. यस नगरपालिकाको प्रमुख स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र बेल्टारको भौतिक पूर्वाधार र जनशक्तिको उचित व्यवस्थापन गर्दै नागरिकहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नका लागि भइरहेको सेवालाई यप सुदृढ र प्रभावकारी बनाउदै दन्त चिकित्सा सेवा समेत यप गरिनेछ ।
१९. यस नगरपालिकामा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमप्रति आमनगरबासीको आकर्षण बढाइरहेकोले यस कार्यक्रमलाई यप प्रभावकारी रूपमा निरन्तरता दिइनेछ ।
२०. उदयपुर जिल्लाका सबै पालिका, स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम र स्वीस सरकारको सहयोगमा यस नपाको बढा नं. ६ मा निर्मित कोमिड विशेष अस्पताललाई कोशी प्रदेश स्तरीय सुरुवा रोग विशेष अस्पताल वा ट्रूमा सेन्टरको रूपमा संचालन गर्न कोशी प्रदेश सरकार, नेपाल सरकार र अन्य सहयोगी निकायहरूसँग समन्वय र पहल गरिनेछ ।
२१. यस नगरपालिकाको प्रमुख स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र बेल्टारलाई आधारभूत अस्पतालमा परिणत गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।

२२. नेपालका प्रतिष्ठित अम्यतालहरुमार्गको सम्बन्ध र महाकार्यक्रम नगर क्षेत्रम विशेषज्ञ स्वास्थ्यकर्मकाट स्वास्थ्य तिलिर कर्मकाट संचालन हुँदै आएको र उक्त कार्यक्रमप्रति आमनगरबाटीको जारीरहेकोले यह कार्यक्रमलाई यस उपराकारी रूपमा निरन्तरता दिइनेछ ।

ट. महिला, बालबालिका तथा जेठ नागरिक सम्बन्धी नीति:

समावेशी विकासका माध्यमबाट मात्र विकासको प्रतिफल र लाभ सबै नगरबासीहरुमा पुनर्न भएकोले महिला तथा बालबालिकाहरुको विकासका लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछ:

१. विकास तथा योजना प्रक्रियामा महिला तथा बालबालिकाको सहभागितालाई सुनिश्चित गर्दै लगिनेछ ।
२. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. बालबालिका र किशोर किशोरीहरुको अधिकारको संरक्षण र प्रवर्धन तथा सबैलाई विकासका लागि पहल गरिनेछ ।
४. हिसा पीडित र प्रत्येक महिला, बालबालिका तथा जेठ नागरिक लगायतलाई सुरक्षित व्यवस्थापनका लागि नगरपालिका क्षेत्र भित्र सेफ हाउस स्थापना र निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
५. महिला, बालबालिका र किशोर किशोरीमा हुने सबै प्रकारका हिसा अन्त्यका लागि निरोधात्मक, उपचारात्मक, प्रवर्धनात्मक र पुनर्स्थापनात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
६. सबै प्रकारका बालश्रम न्यूनीकरण तथा निषेध गर्ने नीति लिइनेछ ।
७. स्थानीय तहलाई युवा तथा किशोरकिशोरीमैत्री स्थानीय तह, परम्परागत हानिकारक अभ्यास, विभेद र हिसामुक्त स्थानीय तहका रूपमा विकास गर्न पहल गरिनेछ ।
८. युवाहरुको क्षमता, सीप, अद्ययन, अनुसन्धान लगायतका कुरालाई व्यवस्थित एवं वैज्ञानिक ढंगले गर्न र युवाहरुको अर्थपूर्ण सहभागिता तथा नेतृत्वलाई जोड दिन स्थानीय युवा नीति तयार गरी पूर्ण परिचालन गरिनेछ ।
९. हिसा प्रभावितहरुलाई उपचार, पुर्नस्थापना, अन्य आवश्यकसहयोग, सुरक्षावास, कानुनी परामर्श र मनोविमर्श लगायतका सेवा संचालन गरिनेछ ।
१०. नगर क्षेत्र भित्रका एकल तथा असाहाय महिलाहरुको आत्मसम्मान बढाउदै त्यस्ता विपन्न एकल महिलाहरुलाई पेशागत व्यवसायिकता तर्फ उन्मुख गराउन लघु उघम विकास कार्यक्रम मार्फत आवश्यक व्यवसायिक सीप विकासका कार्यक्रमहरु मार्फत आयआर्जन र रोजगारीको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
११. परम्परागत सामाजिक विकृती, अन्धविद्यास तथा कुरीतिन्यूनीकरण अभियान संचालन गरिनेछ ।
१२. सामुदायिक मनोविमर्श सेवालाई सबै वडामा विस्तार गरिनेछ ।
१३. नगरपालिका लगायत नगरपालिका मातहतको कार्यालयतथा सार्वजनिक स्थालहरुमा महिलाको सेवा सुविधाकोलागि स्तनपान कक्ष निर्माणको लागि पहल गरिनेछ ।
१४. महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, दलित लगायतका लक्षित बर्गलाई क्षमता विकास, सशक्तीकरण तथा सचेतनामुलक कार्यक्रम तथा आयआर्जन मुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
१५. नगर क्षेत्र भित्रका जेठ नागरिकहरुमा रहेको ज्ञान, सीप र अनुभवलाई सदुपयोग गर्ने तथा जेठ नागरिकहरुलाई लक्षित गरी "जेठ नागरिक शितल चौतारी कार्यक्रम"को व्यवस्था गरिनेछ ।
१६. सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम(सामी) र नेपाल मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र (CMC) नेपालद्वारा सञ्चालित कार्यक्रमहरुलाई नगरपालिकाको समेत साझेदारीमा निरन्तरता दिइनेछ ।
१७. योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा महिलाको सहभागिता र लाभ सुनिश्चित गर्नका लागि लैंगिक उत्तरदायी बजेट (GRB) को अवधारणा अनुसार नीति, कार्यक्रम, बजेट, योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा महिलाहरुको क्षमता विकास हुने, सहभागिता बढाने, रोजगारी अझ बढाउने र महिलाहरुको परम्परागत कार्यबोझमा कमी ल्याउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१८. बालविवाह अन्त्यका लागि किशोरी सशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ
- ठ. जनतासंग उपमेयर कार्यक्रम सम्बन्धी नीति:

आम जनता र निर्वाचित जनप्रतिनिधि बीच विश्वासपूर्ण सम्बन्ध कायम गर्दै स्थानीय सरकारको अनुभूति र अपनत्व दिलाउन तथा स्थानीय सरकारलाई जनताको सुख दुःखको सहयात्री बनाउनका लागि नगरपालिकाबाट सञ्चालित जनतासंग उपमेयर कार्यक्रमलाई निम्न नीति सहित निरन्तरता दिइनेछ:

१. अति विपन्न नागरिकहरुलाई आपतकालिन सहयोग र महिलाहरुलाई गर्भवस्था देखि भिडियो एकसोरे तथा अन्य जीवहरु निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराइनेछ ।
२. सुल्केरी महिलाहरुका लागि सुल्केरी कोसेती कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३. मृत्युसंस्कार स्वर्च सहयोग, विपद विशेष रहत कीव जस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. सुनौलो हजार दिनका आमाहरुलाई पूर्णपोषणको लागि वितरण गरिने पोषण प्याकेजलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. शुन्य घर प्रसुती (Zero Home Delivery) लाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा समेतको माध्यमबाट प्रोत्साहन गरिनेछ ।
६. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नीति:

नगरबासीको सामाजिक सुरक्षाको हकलाई प्रत्याभूत गर्नका लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछ:

१. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत लक्षित समूहका व्यक्तिहरुको मूल अभिलेखलाई विद्युतीय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली(MIS)बाट विद्यावधिक गर्नका लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्चिकरण व्यवस्थापन अन्तर्गत सञ्चालित व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सुदृढीकरण आयोजना कार्यक्रमलाई नगरपालिकाको साझेदारीमा निरन्तरता दिइनेछ ।
२. सामाजिक सुरक्षाका लाभग्राहीहरुको विकास र प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न लक्षित कार्यक्रम तथा उद्यमशीलता र स्वरोजगार मुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
३. सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैंक मार्फत वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने र भत्ता प्राप्त गर्ने पूर्ण अशक्त तथा बैंकसम्म आवागमन गर्न असर्व ज्येष्ठ नागरिक तथा पूर्ण अपाङ्गता भएका लाभग्राहीहरुलाई सम्बन्धित वडा र बैंकको सहकार्यमा घरघरमै सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति:

युवा शक्ति नगरको समग्र विकासको मूल आधार र खेलकुद नगरको पहिचान बन्न सक्ने भएकोले युवा तथा खेलकुद विकासका लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछ:

१. समाजमा रहेका युवाहरुलाई नकारात्मक क्रियाकलापमा संलग्न हुनबाट जोगाउँदै युवाहरुमा नैतिक चारित्रिक गुण एवं अनुशासनको विकास गर्नका लागि नगरस्तरीय युवा सञ्चाल निर्माण मार्फत युवाहरुलाई खेलकुद लगायतका विभिन्न सकारात्मक क्रियाकलापमा आवद्ध गराइने छ ।
२. नगरस्तरीय खेलकुद समितिसँगको समन्वयमा विविध प्रकारका आन्तरिक तथा बाह्य खेलकुद क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।
३. खेलकुदको माध्यमबाट युवाहरुको व्यक्तित्व विकास गर्नवाहारुमा सम्भाव्यताको अध्ययन गरी खेलमैदान निर्माण, व्यायामशाला को निर्माण गरि वडास्तरीय खेलकुद गतिविधि सञ्चालन लगायतका क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।
४. विभिन्न विधाका खेलकुदको विकास र खेलाही उत्पादन बढाउनका लागि खेल प्रशिक्षकहरुको परिचालन गरिनेछ ।
५. खेलकुदको विकास र प्रचारप्रसारका लागि मेयर कप फुटबल प्रतियोगिता र नारवमुनी स्मृती गोल्ड कप सञ्चालन गरिने छ ।
६. स्थानीय पूर्वाधार सम्बन्धी नीति:

विकासको महत्वपूर्ण आधारको रूपमा रहेको स्थानीय पूर्वाधार विकासमा निम्न नीतिहरु लिइनेछ:

१. पूर्वाधार विकासलाई मापनयोग्य र अनुभूतिजन्य बनाउनका लागि टुक्रे योजनालाई निरुत्साहन गर्दै पूर्वाधारका ठूला योजनालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
२. यस नपाका सबै सडक सञ्चाललाई मर्मतसंभार तथा स्तरवृद्धी गरी दिगो बनाउन पहल गरिनेछ ।
३. नगरक्षेत्रिकविकास अत्यावश्यक स्थानमा आवगमनलाई सहज र नियमित गराउन थोरै लगानीमा बन्ने फलामे पुल प्राथमिकता साथ निर्माण गरिनेछ र विगतमा निर्माण भई संचालनमा आएका पुलहरुको यथोचित संरक्षण र नियमित मर्मत सम्भारको व्यवस्था मिलाइने छ ।
४. यस नपा अन्तर्गतका आफ्नै भवन नभएका वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको भवन निर्माणलाई क्रमशः अगाडि बढाइने छ ।
५. नगर सम्भावाट विनियोजन भई स्वीकृत रकम रु १००००००(दश लाख) भन्दा माथिका पूर्वाधार तर्फका योजना तथा कार्यक्रमहरु ठेका प्रक्रिया मार्फत सञ्चालन गरिनेछ ।
६. पूर्वाधार निर्माणका योजनामा उत्कृष्ट काम गर्ने उपभोक्ता समिति र निर्माण व्यवसायी कम्पनीलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
७. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई नगरपालिकाको समेत आर्थिक/योजना साझेदारीमा पूर्वाधारका योजना सञ्चालनको कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा निरन्तरता दिइनेछ ।
८. ठूला तथा नगरपालिकाको ओतले सञ्चालन गर्न सम्भव नहुने आयोजनाहरु संघ, प्रदेश, साझेदार निकाय र स्थानीय तहको साझेदारीमा संचालन गरिनेछ ।
९. नगर क्षेत्रमा विद्युतीकरणलाई निरन्तरता दिई पुराना र जिर्ण भएका काठका पोलहरु क्रमशः विस्थापन गर्दै लगिनेछ ।

१०. ऐतिहासिक चौदहींगाई दरबारको नविकमा ज्ञानासु सहितको सञ्चालन मिश्नेम गर्न छहत गरिनेछ ।

त. सूचना प्रविधि तथा सञ्चार सम्बन्धी नीति:

आजको सूचना प्रविधिको युगमा सूचना प्रविधिको विकास र प्रयोगका साथै नागरिकको ज्ञान पाउने हक्कलाई सुनिश्चित गर्न सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रमा निम्न नीतिहरु लिइनेछ:

१. नगर क्षेत्रमा टेलिफोन तथा इन्टरनेटको सुविधालाई भरपर्दो बनाइनेछ ।
२. नगरपालिकाका विभिन्न गतिविधि तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चित बर्गको जानकारी र पहुँचमा पुरायाउनको लागि स्थानीय पत्रपत्रिका तथा रेडियो मार्फत सूचना एवं जानकारी प्रकाशन तथा प्रशारण गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. नगरपालिकाका कामकारबाही सम्बन्धी सूचनामा नागरिकको पहुँच बढाउनसंचारकर्मीहरुसँग नियमित भेटघाट कार्यक्रम मार्फत नगरका गतिविधि समय समयमा सार्वजनिक गरिने छ ।
४. नगरबासीलाई पहुँच बनीको विकास गर्न सरोकारबाट र साझेदार निकायसँगको साझेदारीमा नगरपालिकामा इलेक्ट्रोनिक पुस्तकालय(E-Library समेत) संचालन गर्न पहल गरिने ।
५. नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवा र क्रियाकलापहरूलाई सूचना प्रविधिमा आधारित बनाउदै सुशासन कायम गर्ने प्रयास गरिनेछ ।
६. सूचना प्रविधिमा आधारित तथ्याङ्क व्यवस्थापनको स्थापना गर्ने उद्देश्यले एकीकृत स्थानीय बस्तुगत विवरण (ILG Profile) निर्माण गरी विभिन्न सरकारी प्रणालीसँग अन्तरआवद्ध गरी सेवा प्रावाहको क्रममा विवरणहरु स्वतःअद्यावधिक (LIVE UPDATE) हुने पद्धति विकास गर्ने पहल गरिनेछ ।
७. नगरपालिकाले सम्पादन गर्ने आर्थिक एवम् अन्य गतिविधिलाई अनिवार्यरूपमा नगरपालिकाको वेबसाइटमा राखिने र वेबसाइटको नियमित अद्यावधिक गरिनेछ ।

थ. स्थानीय शासन सम्बन्धी नीति:

नेपालको संविधानले राज्य शक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको संरचनाबाट हुने व्यवस्था गरी छुटा छुटै एवम् साझा अधिकारहरु निर्धारण गरेको सन्दर्भमा स्थानीय शासन सम्बन्धी देहायका नीतिहरु लिइनेछ:

१. वातावरणमैत्री स्थानीय शासन र बालमैत्री स्थानीय शासन सञ्चालनको पहल गरिने छ ।
२. स्थानीय सरकार सञ्चालनसँग सम्बन्धित स्थानीय कानूनको पुनरावलोकन र आवश्यक पर्ने नयाँ कानूनको निर्माण गरी निर्मित कानून सम्बन्धी शिक्षा तथा सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
३. नगरपालिकाको बस्तुगत विवरणलाई अद्यावधिक गरी तथ्याङ्क तथा सूचनालाई सूचना प्रविधिमा आधारित बनाइनेछ ।
४. भूमिको यथोचित उपयोग र व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकारको भुउपयोग ऐन तथा भुउपयोग नीति कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
५. आम नगरबासी र स्थानीय सरकार बीच सुमधुर र विद्वासीलो सम्बन्ध कायम गर्न विभिन्न उमेर समूह र समुदाय(बालबालिका, किशोरकिशोरी, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित तथा मुसहर समुदाय आदि) सँग मेराउ उपमेराको नियमित भेटघाटको शुरुवात गरिनेछ ।
६. स्थानीय शासनलाई सफल र प्रभावकारी बनाउन नगर क्षेत्र भित्रका बौद्धिक वर्गहरूको समूह (चिकित्सक, वकिल, राजनीतिज्ञ, संचारकर्मी, विभिन्न विषय विज्ञ, उद्घोगी व्यवसाय, समाजसेवी, शैक्षिक प्राज्ञीक क्षेत्रका व्यक्तित्व तथा उच्च प्रशासक र सुरक्षा विज्ञ लगायत) लाई नगरको विकासको साझेदार बनाउन र बौद्धिक वर्गबाट सल्लाह, सुझाव र सहयोग लिनका लागि नगरपालिकालाई थप आर्थिक भार नपर्ने गरी कार्यविधि बनाई नगरस्तरीय सल्लाहाकार समिति गठन गरिनेछ ।
७. नगरपालिका र मातहतका शाखा, निकाय र कार्यालयको स्वीकृत दरबन्दी संरचना, कार्यरत जनशक्ति, कार्यबोझ र नगरपालिकाको आर्थिक क्षमता बीच सन्तुलन कायम गर्न दरबन्दी संरचनालाई छारितो र ठिक आकारको बनाइनेछ ।
८. यस नगरपालिका क्षेत्रका ज्यामिते घाट, सिवाई घाट लगायतका सबदाहा स्थालहरूलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
९. नगर भित्र सञ्चालित विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन गरी योजना तथा कार्यक्रमहरूको गुणस्तर सुधार गरिनेछ ।
१०. नगर क्षेत्र भित्रका विभिन्न उमेर समूह तथा जाति र वर्गको विकास र उत्थानका लागि पहल गर्ने र नगरपालिकालाई आवश्यक सल्लाह सुझाव र परामर्श दिनका लागि कार्यविधि बनाई नगरपालिकालाई थप आर्थिक भार नपर्ने गरी नगरस्तरीय युवा समिति, महिला समिति, दलित वर्ग उत्थान समिति, आदिवासी जनजाति उत्थान समिति, खेलकुद विकास समिति आदि गठन गरी क्रियाशील बनाइनेछ ।

११. नगर क्षेत्र भित्रका युवाहरुलाई लागु पदार्थ दुर्व्यस्तीमा फलन नहिं विभिन्न स्वेच्छा मुतक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । दुर्व्यस्तीमा लागेका युवाहरुलाई उचित भनोविमर्श गरेर सामाजिक कार्यहरुमा अगाडि बढाउदै समाजमा स्थापित गर्ने ज्ञानसाहन गरिने छ । लागु औषध दुर्व्यस्तीहरुलाई पुनर्स्थापना र सामाजिक एकीकरण गर्ने नागरक्षेत्र भित्र सुझार केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. स्थानीय योजना तथा विकास प्रकृयामा समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने बडाहरुमा टोल विकास संस्था गठन सञ्चालन र सहयोगका कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३. समाजमा भएका र हुन सक्ने विवादलाई प्रारम्भिक चरणमै समाधानका लागि प्रत्येक बडामा रहेका मेलमिलाप केन्द्रको सुदूरीकरण गरिनेछ ।
१४. नगरक्षेत्रमा रहेका सार्वजनिक, पर्ति, ऐलानी जग्गाहरु र ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वका स्थलहरुको लगत अद्यावधिक गरी सोको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रबर्द्धनको व्यवस्था मिलाईने छ ।
१५. नगरपालिकाका महत्वपूर्ण सडकहरुमा सोलार सडक बति तथा मुख्य चोकहरुमा सीसी क्यामेरा जडान तथा भएका सडक बति र सीसी क्यामेराको मर्मत गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
१६. नगरपालिकाको न्यायिक कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मेलमिलापकर्ताहरुलाई परिचालन गरिनेछ ।
१७. न्यायिक समितिमा आउने अति संवेदनशील विषयहरुको छलफलका लागि वन्द इजलासको व्यवस्था गरिनेछ ।
१८. बजारको सडकमा जयाभावी निर्माण सामग्री राखे, अव्यवस्थित रूपमा फुटपाथमा सामान बेच्ने तथा जयाभावी फोहोरमैला फ्याक्टे एवं बजारलाई अव्यवस्थित बनाउने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने बजार व्यवस्थापनतथा विकास समिति गठन गरी बजार व्यवस्थापनको कार्य गरिनेछ ।
१९. नेपालको संविधान २०७२ को धारा २३२ (१) बमोजिम प्रदेश सरकार तथा संघ सरकारसँग समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्वका आधारमा सम्बन्ध अगाडि बढाइनेछ । साथै अन्तरपालिका समन्वय तथा सहकार्य र जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय र सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२०. नगरपालिका भित्र सञ्चालन हुने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरुको कार्यक्रमहरुमा नगरपालिकाले समन्वय र सहकार्य गर्नेछ र गै.स.स.हरुको कामको नियमित अनुगमन र नियमन गरिनेछ ।
- द. सुशासन तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति:

शासन सञ्चालन र जनताको विश्वास जिते मूल आधारको रूपमा रहेको सुशासन प्रवर्द्धन र सेवा प्रवाहका लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछः

१. नगर प्रशासनलाई जनताप्रति उत्तरदायी र सेवामूलक तथा स्वच्छ, परिणाममूखी, जवाफदेही र पारदर्शी बनाई सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकास प्रकृयालाई प्रभावकारी बनाउदै लागिनेछ ।
२. नगरपालिकाको सेवा प्रवाह र विकास निर्माण सम्बन्धमा चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई, वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको वार्षिक प्रगति समीक्षा गर्ने लगायतका कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. कार्यालयमा गुनासो पेटिकाको व्यवस्था गरि जनगुनासो व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिनाइनेछ ।
४. स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि(LISA)को मूल्यांकनमा राष्ट्र देखिएका सुचकहरुलाई निरन्तरता दिई सुधार गर्नुपर्ने सुचकहरुको सुधार सहित निरन्तरता दिइनेछ ।
५. जनप्रतिनिधि, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र बडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको दक्षता र क्षमता अभिवृद्धिका लागि समय सापेक्षरूपमा तालिम र अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
६. सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन जिम्मेवार कर्मचारी—कर्मचारी बीच तथा कर्मचारी र पदाधिकारी बीच कार्यसम्पादन करार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७. नगर भित्र रहेका सबै सुरक्षा निकायहरुलाई चुस्त दुरुस्त राखी नगरवासीलाई सुरक्षाको अनुभूति दिलाउनका लागि सुरक्षा निकायहरुसँग सहयोग र समन्वय गरिनेछ ।
८. नगर प्रहरीलाई क्षमता विकास सहित थप सुदृढ गरी प्रभावकारी परिचालन गरिनेछ ।
९. बजार अनुगमन र नियमनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१०. भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या व्यवस्थापनका लागि स्थानीय भूमि सेवा केन्द्रको कार्यलाई तिब्रता दिइ जग्गा नापजीच र लालपुर्जा वितरणको कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
११. कर्मचारीलाई सक्षम, प्रतिस्पर्धी, जिम्मेवार, कर्तव्यनिष्ठ र उत्तरदायी बनाई आचारणमा सकरात्मक परिवर्तन ल्याउन कर्मचारीको क्षमता विकासका साथै दण्ड, पुरस्कार र प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ ।

१२. नगरपालिकाको कार्यालयबाट सेवा प्राप्त गर्न असाउँ, बृद्धवृद्ध विपन्न नगरवासी तथा भौगोलिक विकटता जस्ता विविध कारणबाट
कठिनाई भोगिरहेका सेवाप्राप्तीहरुलाई प्राथमिकताका साथ सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
१३. नेपालको संविधानको घारा २७ र सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ अनुसार नागरिकहरुलाई सूचनाको हक सम्बन्धी
व्यवस्था भएको र सार्वजनिक निकायहरुले चैमासिकरूपमा स्वतः प्रकाशन गरी नगरपालिकाको वेबसाईटमा राखे परिपाटीको
कार्यालयबाट यस नगरपालिकाका सूचना अधिकारी देश भरीकै सूचना अधिकारीहरु मध्ये उत्कृष्ट ५ स्थान भित्र
पर्न सफल भएको अवस्थामा नागरिकको सूचनाको हक र सूचना सार्वजनिकरणलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
१४. यस नगरपालिकाका मातहातमा रहेका सम्पुर्ण कार्यालयका कर्मचारीहरुको हाजिरीको लागि विषुवीय हाजिर र नगरपालिकाको
प्रशासकीय भवनमा सीसी क्यामेराको व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. नगर क्षेत्र भित्र सञ्चालित आयोजनाहरुको सामाजिक परीक्षण/सार्वजनिक परीक्षण लगायतका सामाजिक उत्तरदायित्वका
विधिहरुको माध्यमबाट स्थानीय तहको विकास प्रकृयालाई पारदर्शी तथा उत्तरदायी बनाइनेछ ।

घ. वित्तीय सुशासन सम्बन्धी नीति:

- विनियोजन कुशलता सञ्चालन दक्षता र वित्तीय सुशासनको प्रभावकारी व्यवस्थबाट स्थानीय सरकारलाई गतिशील बनाउन, निम्न
नीतिहरु लिइनेछः
१. सार्वजनिक आय-व्यय र खरिदलाई प्रभावकारी, व्यवस्थित र पादर्शी बनाउँदै लगिनेछ ।
  २. आन्तरिक नियन्त्रण र लेखा परीक्षणलाई विश्वसनीय एवं प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ ।
  ३. पेशकी र वेरुजुलाई निरुत्साहित गर्दै भएको पेशकी वेरुजु फैस्टलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाइनेछ ।
  ४. विकास आयोजनाहरुको ठेङ्गा पट्टा समयमै शुरुवात गरिने छ ।
  ५. वित्तीय अनुशासन कायम गर्न भित्तिव्ययिता र गुणस्तरलाई उच्च प्राथमिकता दिई वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहल
गरिनेछ
  ६. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी कार्यविधिको प्रभावकारी कार्यान्वय गरिने छ ।
  ७. नगरपालिकाको आर्थिक कारोबारहरुको नियमितता, भित्तिव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता तथा औचित्यताको आधारमा नियमित
रूपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी चौमासिक तथा वार्षिक रूपमा आन्तरीक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गरिनेछ ।

न. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

- विभिन्न प्रकारका विपद्को उच्च जोखिममा रहेको यस नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनका लागि निम्न नीतिहरु लिइनेछः
१. नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र बडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई थपक्रियाशील र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
  २. विपद्को लागि अत्यावश्यक सामग्रीहरु खरिद तथा भण्डारण गरिने छ ।
  ३. यस नगरक्षेत्रमाबाढी, दुवान तथा नदी कटान जस्ता जलजन्य विपदबाट क्षति न्यूनीकरण गर्नका लागि नदीजन्य पदार्थको
उत्स्थनन तथा विक्रीबाट प्राप्त रकमबाट विभिन्न खहरे खोला तथा नदिका कारण हुने जोखिमयुक्त स्थानमा तटबन्ध तथा नदी
नियन्त्रणका कार्यहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
  ४. विपद्को प्रभावकारी र योजनावद् व्यवस्थापनका लागि यस नगरपालिकाको स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना ( )निर्माण
गरी कार्यान्वय गरिनेछ ।
  ५. विपदबाट पिडित नागरिकहरुलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउन विपद् कोष स्थापना गरी आपतकालीन सहयोग कार्यक्रम
संचालन गरिनेछ ।
  ६. विपद् तथा महामारीको समस्याबाट बच्नका लागि स्थानीय संचारमाध्यमबाट जनचेतना मुलक विषयहरु प्रकाशन प्रसारण गर्नको
साथै यस क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी अभिवृद्धि गरिनेछ ।

प. भवन तथा सहरी विकास सम्बन्धी नीति:

सुरक्षीत तथा व्यवस्थित वस्ती विकास र सहरीकरणका लागि निम्न नीति लिइनेछः

१. नगरको मुख्य बजार लगायत अन्य सम्भावित बजार क्षेत्रहरुमा निर्माण गरिने भवनहरुलाई भवन मापदण्ड अनुरूप निर्माण गर्ने
गराउने कार्यसाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- (Signature)*
२. नगरक्षेत्रमा निर्माण गरिने भवनहरूलाई भवन मापदण्ड बनुरूप निर्माण गरी सोको आधारमा निर्माण गर्ने व्यवस्था गर्नको लागि हाल कार्यान्वयनमा आएको भवन निर्माण सम्बन्धी विनियम, २०७१ (संशोधित तथा परिमार्जित २०७४) को कार्यान्वयनमा निरन्तरता दिइनेछ ।
  ३. नगरक्षेत्रमा रहेका सडकहरूको मापदण्ड कायम गर्ने, सडकमा परेका जग्गाको लगत कटा गर्ने कार्यको लागिसम्बन्धित निकायलाई अनुरोध गरिनेछ ।
  ४. चौदृण्डीगढी नगरपालिका क्षेत्रमा लाग्ने नियमित हाट बजारको उचित व्यवस्थापनका लागि हाट बजार स्थल निर्माण र सञ्चालन गरिने छ ।
  ५. यस नगरपालिकाका सबै वडामा साना सभा र समारोह गर्नका लागि सभाहल बनाउन पहल गरिनेछ ।
  ६. नगरपालिकाका मुख्य मुख्य बजार क्षेत्रमा रहेका ढलहरूको निकासको यथोचित व्यवस्थापन र फुटपाथको निर्माणबाट बजार सौन्दर्यकरण र व्यवस्थापन गरिनेछ ।
  ७. यस नगर क्षेत्रको १० वटै वडामा निर्माण भएको सबै पक्कि घरहरूलाई अनिवार्य रूपमा नगरपालिकामा अभिलेखीकरण गराउने साथै नयी घर तथा भवनहरू निर्माण गर्दा नक्सापास गरेर मात्र निर्माण गर्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

फ. आयआर्जन तथा रोजगारी सम्बन्धी नीति:

नगर क्षेत्रको समग्र विकास र समृद्धिका लागि नागरिको आयआर्जन तथारोजगारी महत्वपूर्ण आधार भएको र अबको हाम्रो कार्यभार नागरिको आर्थिक विकास र नगरको आर्थिक क्रान्ति नै भएकाले नगर क्षेत्र भित्रको आयआर्जन र रोजगारी प्रवर्द्धनका लाग निम्न नीति लिइनेछ ।

१. गरिवी निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई न.पा.को साझेदारीमा निरन्तरता दिइनेछ ।
२. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केकाहरूका व्यक्तिहरूको सीप, ज्ञान, प्रविधि, पूँजी र क्षमताको पूर्ण उपयोग गर्दै उनीहरूलाई स्वदेशमै उद्यमशिलतामा लागाउनका लागि आवश्यक सीप तथा तालिम एवं वित्तीय पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ र वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहनेलाई सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका लागि आवश्यक समन्वय, पहल र परामर्श गरिनेछ ।
३. चौदृण्डीगढी नगरपालिका भित्र रोजगारीको क्षेत्र पहिचान गर्ने, नक्साङ्काश गर्ने, रोजगारदाताको माग बमोजिमको श्रमिक उपलब्ध गराउन सहजीकरण गर्ने तथा अन्य रोजगारमूलक सेवा उपलब्ध गराउनका लागि रोजगार सेवा केन्द्रलाई ध्येय सुदृढ गरिने छ ।
४. कृषि, पशु तथा घेरेलु उधोग, फर्म तथा पर्यटन व्यवसाय गर्न चाहने युवाहरूलाई कार्यक्रमिक योजनाको आधारमा सरल व्याजदरमा बैक तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।
५. नगर क्षेत्र भित्रका शिक्षित तथा अशिक्षित येरोजगार व्यक्तिहरूको ज्ञान, सीप, योग्यता, अनुभव र बजारको मागका आधारमा आवश्यक पर्ने विभिन्न किसिमका सीपमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी “सीपसिकौं, रोजगारबनौं, आफै पौरख आफै गौरब” जस्ताकार्यक्रम सञ्चालन नगरआत्मनिर्भर, स्वाभवलम्बी बनाउन तर्फ जोड दिइने छ ।
६. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि स्थापित र सञ्चालित रोजगार सेवा केन्द्रको प्रभावकारीता वृद्धि गरिनेछ ।

ब : गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी नीतिहरू ।

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्र कार्यक्रम गर्ने गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था तथा सामाजिक संस्थाले नगरपालिकामा सुचिकृत हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२. नगरपालिका क्षेत्र भित्र कार्यक्रम गर्ने गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था तथा सामाजिक संस्थाले नगरपालिकामा कार्यक्रम स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

धन्यवाद ।

(Signature)
कालुमान लामा
नगर प्रमुख

आय तर्फ

व्यय तर्फ

क्र.सं.	विवरण	रकम	क्र.सं.	विवरण	रकम
१	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान चालु	३३०९०००००	१	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान चालु	३३०९०००००
२	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान पूँजीगत	३१४०००००	२	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान पूँजीगत	३१४०००००
३	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित विशेष अनुदान	६२०००००	३	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित विशेष अनुदान	६२०००००
४	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित सम्पुरक अनुदान	६००००००	४	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित सम्पुरक अनुदान	६००००००
५	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान चालु	२५७५०००	५	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान चालु	२५५०००
६	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान पूँजीगत	७३१२०००	६	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित शास्त्र अनुदान पूँजीगत	७३१२०००
७	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित सम्पुरक अनुदान	१३००००००	७	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित सम्पुरक अनुदान	१३००००००
८	शास्त्र अनुदान जम्मा आय	३९६५८७०००	-	शास्त्र अनुदान जम्मा व्यय	३९६५८७०००
९	संघीय सरकार समानिकरण अनुदान	१३८००००००	१	चालु तलब भता सेवा सुविधा १०४५६९६५०	.
१०	संघीय सरकार राजधा बौडफाउ	१३५९८५०००	-	परिश्रमिक कर्मचारी	३४००००००
११	प्रदेश सरकार समानिकरण अनुदान	८७५९०००	-	पदधिकारी पारिश्रमिक सेवासुविधा	९९६९६५०
१२	प्रदेश सरकार सबाई साधन कर	१७०९४०००	-	पोषाक कर्मचारी	२२०००००
१३	आन्तरिक आयअनुमान	२००६२६५०	-	औषधी उपचार खर्च	२०००००
१४	स्थानीय राजधा बौडफाउ	२५८५००००	-	महंगी भता	१५००००००
१५	स्थानीय राजधा बौडफाउ (चर जग्गा रजिस्ट्रेशन)	१५००००००	-	कर्मचारीको वैठक भता	१०००००००
१६	निःसंति जम्मा	३६०७९७६५०	-	कर्मचारी प्रैत्तिहन तथा पुरस्कार	२००००००
१७	.	.	-	अन्य भता	५०००००
१८	.	.	-	पदाधिकारी वैठक भता	५०००००
१९	.	.	-	कर्मचारी कल्याण कोष	५०००००
२०	.	.	-	करार सेवा शुल्क	५१००००००

-	कर्मचारी तालिम खर्च	५०००००
-	जम्मा	१०२२६९६५०
२	बड़गात बेट सीमा (५१४६०००)	
	बड़ा नं१.	५४६०००
	बड़ा नं२.	४३८०००
	बड़ा नं३.	४३५०००
	बड़ा नं४.	५०८०००
	बड़ा नं५.	५६१०००
	बड़ा नं६.	४६९०००
	बड़ा नं७.	४३४०००
	बड़ा नं८.	५३५०००
	बड़ा नं९.	५३३०००
	बड़ा नं१०.	५१४०००
	बड़गात बेट जम्मा	५१४६०००
३	कृषि सम्पुरक साझेदारी	१११००००
४	आमा सिर्जित दायित्व भुतानी अनुमान ०८०। २०७९ व.	२१६६७०००
५	विद्यालय स.का., लेह्ला र विद्यालय कर्मचारी तलब वीकी नायित्व	३५२५५८
६	अपाह्रता (करुणा फाउन्डेशन साझेदारी)	१३०००००
७	कार्यालय संचालन	
	विजुली तथा पानी महशुल	११०००००
	कार्यालय संचार शुल्क	५०००००
	इन्धन टूला सबारी	१६०००००
	इन्धन कर्मचारी साना सबारी	१४०००००

इन्धन अत्यावश्यकमा छल्ने सचारी	1000000
इन्धन सुरक्षा निकाय	४५००००
हूला सचारी साधन मर्मत खर्च	१०००००
अत्यावश्यक सचारी साधन मर्मत	५०००००
साना सचारी साधन मर्मत खर्च	११०००००
सचारी साधनको वार्षिक विमा तथा नविकरण	५०००००
भेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	११०००००
कार्यालय सामग्री तथा मसलन्द	२१०००००
पुस्तक खरिद	४०००००
इन्धन - अन्य प्रयोजन तर्फ	४०००००
पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२१०००००
नमारसभा सञ्चालन खर्च	४०००००
घर आवासीय भाडा	६०००००
भेशिनरी औजार तथा सचारी साधन भाडा	६०००००
समाजिक परिक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाइ संचालन खर्च	५५००००
जम्मा कार्यालय संचालन	२२१२०००
८ प्रशासनिक	
पदाधिकारी सामाजिक सुरक्षा	४५००००
सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च	५५००००
निर्मित सार्वजनिक पुर्वाधार को मर्मत सम्भार खर्च	१००००००
सेवा र परामर्श खर्च	१९०००००
सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	१००००००
कार्यक्रम खर्च	२१०००००

	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	१४५००००
	विविध खर्च	२९०००००
	सामि परियोजना संचालन	१००००००
	मेसिनरी तथा औजार	१४०००००
	फर्निचर तथा फिक्चर	६०००००
	जम्मा प्रशासनिक खर्च	१३४५००००
९	शिक्षा	
	वाविकेका सका थप प्रोत्साहन तत्त्व र पोशाक	३५१६०००
	सासिके परिचालक थप प्रोत्साहन तत्त्व र पोशाक	४४२०००
	विद्यालय लेखा कर्मचारी थप प्रोत्साहन तत्त्व	११११५००
	विद्यालय सहयोगी थप प्रोत्साहन तत्त्व	४२७५०००
	प्राइ शिक्षक वैठक खाजा खर्च	१०००००
	शैक्षिक क्यालेडर	१०००००
	क्याम्पस अनुदान	१२६७९१४२
	शिक्षा शाखा जम्मा	१५११४४४२
१०	स्वास्थ्य शाखा	
	ममासिक वैठकमा यातायात खर्च .से.स्वा.	६४५०००
	स्वास्थ्य सैस्था प्रमुखहरूको मासिक वैठक	२००००००
	चिकित्सक स्वास्थ्यकर्मी अतिरिक्त समय काम गरेको	१००००००
	जननेतनामुलक सुचना तथा प्रकाशन	५००००
	स्वास्थ्य सैस्थाको लागी आवश्यक औजार उपकरण खरिद	२००००००
	स्वास्थ्यकर्मीहरूको लागी विविध तालिम	२००००००
	विभिन्न दिवाश मनाउने तथा स्वास्थ्यकर्मी प्रोत्साहन पुस्तकार	५००००

				५०००००
	मानसिक स्वास्थ्य उपचार, व्यवस्थापन, तालिम र औषधी			
	गर्भवती मुलेको निशुल्क भिडियो एकसे तथा प्रयोगाशाला परिष्कण एकमुट लोध भर्ता अनुदान स्वास्थ्य संस्थाका लागी प्रति केश बहीमा ५०० का दरले		३०००००	
	स्वास्थ्य सेवा संचालन खर्च प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीरु ४०,००० र			३५००००
	आ२५ रु.के.स्ता. ००० को दरले मसलन्द			
	स्वास्थ्य संस्थामा सुल्केरी गराउने आमलाई पोण प्रोत्साहन सामाजी प्रति सुल्केरी रु। चहुभेदिय पोण कार्यक्रम साझेदारी। ३००.			१२०००००
	बिपन्न नागरिकहरुलाई नेपाल सरकारले तोकेका ५ वटा रोगका लागी आधिक सहयोग			२००००००
	महामारीजन्य रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम औषधी खरिद			३००००००
	६० वर्ष पुगेका सामुदायिक मसम्मानजनक विदाई .से.स्वा. वेसहारा, अति विपन्न विरामी, स्वास्थ्य विमा प्रेषण तथा तत्काल राहत सहयोग			१००००००
	विभिन्न स्वास्थ्य शिविर, संचालन स्थितिलभी ह डाक्टर नियुक्ति तथा तत्काल खर्चौदाङडीगढी नारपातिका।			४२५०००
	शिव्रका सम्पूर्ण स्वा।(संस्थामा मात्रिक रूपले विरामी जोच्चन जाने।			१००००००
	स्वास्थ्य शाखाको लागी ल्यापटप खरिद र इन्टरनेट शुल्क			१६५०००
	स्वास्थ्य शाखा जम्मा			११४९००००
	११ कृषि विकास शाखा			११०००००
	१२ पशु सेवा शाखा			११००००००
	१३ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम			११००००००
	१४ सामाजिक विकास शाखा			५५००००
	१५ राजश्व शाखा			५५००००

१६	सहकारी शाखा	५५००००
१७	महिला विकास शाखा	५५००००
१८	न्यायिक समिति	९०००००
१९	मनोसामाजिक तत्त्व संस्थेदरी	१५०००००
२०	भूमि इकाई सेवा केन्द्र	१५०००००
२१	पंजिकरण शाखा	१५०००००
२२	उद्यमशील लघु विकास	५५००००
२३	नगर प्रहरी तालिम तथा क्षमता विकास	२५००००
२४	नगर खेलकुद	३५०००००
	जम्मा	१४३५००००
२५	जनतासंग उपमंडेर कार्यक्रम	३५०००००
२६	खेला क्षेत्रमा तटवन्धन बोध निर्माण	३६०००००
२७	नगर गतिविधिको रेहियो मार्फत सूचना प्रसारण कार्यक्रम	५५०००००
२८	शिक्षा क्षेत्रको अन्वेषण अनुसन्धान	१५०००००
२९	नार योजनाहरको DPR	१९००००००
३०	लक्षित समूहमा कार्यक्रम	११००००००
३१	संस्कार, संस्कृति, धर्म प्रवर्धन लागायत	१९००००००
३२	नार भरी चजार व्यवस्थापन	७००००००
३३	पर्यटन क्षेत्रको प्रबढ़न	१०५००००
३४	नार भरी विधुत क्षेत्रको विस्तार	४२००००००
३५	शैक्षिक सुधार विपल विद्यार्थी छात्रवृत्ति कार्यक्रम	११००००००
३६	४५ चोकमा प्रहरी विट निर्माण	४००००००
३७	जोड कोष	२९००००००

३८	चमेना गृह निर्माण क्रमागत र कार्यालय परिसर	१०५००००
३९	नगरपालिका परिसरमा पार्किङ स्थल निर्माण	१५२००००
४०	जिल्ला मालपोत कार्यालय भौठ, चेस्टा बाइन्डिङ सुधार	३२५०००
४१	बडा नं४. को क्रायस्पस विद्यार्थी भवन कार्यालय व्यवस्थापन	५२५०००
४२	स्वास्थ्य चौकी हडिया कार्यालय व्यवस्थापन	४५००००
४३	बडा नं६. क्रायस्पस शिक्षा अनुदान	३२५०००
४४	बडा नं. १,२,७,८ द को संयुक्त क्रमागत पुल निर्माण	५०००००
४५	पूर्व प्रहरी संगठन चैदांडी	२५००००
४६	बडा नं३. को राठो पहिरो कुलो मर्मत	७५००००
४७	बडा नं २ को विने चालेटी पुरानो खानेपानी मर्मत	५५००००
४८	खानेपानी सरचना बडा नंकालीदह शिते ६.	२५००००
४९	लक्षित वार्को सशक्तिकरणका लागि आयोग तथारी कक्षा संचालन	४५००००
५०	१० नं. बडाको फुटबल मैदान मर्मत	२५००००
५१	देवधार जाने वाटो मर्मत, इकाहा वाटो मर्मत, शिवनगर वाटो मर्मत	६०००००
५२	लालभिते देखि राघाकृष्ण मन्दिर सम्म सडक मर्मत	३२५०००
५३	प्रशासनिक भवन बडा नंतला थप ६.	५५००००
५४	चारधेरे गढी पूर्व वाटो मर्मत बडा नं१.	३२५०००
५५	बडा नं६ . मा पृष्ठलाल स्मृति भवन	५२५०००
५६	बडा नं७. मा विधि स्मृति शालिक निर्माण	२२५०००
५७	क्रमागत लाइब्रेरी भवन निर्माण ज्येंती क्रायस्पस बडा नं६.	३२५०००
५८	क्रमागत स्वास्थ्य भवन निर्माण बडा नं ४	११०००००
५९	वैकल्पिक उर्जा सम्पुरक	१५०००००
६०	सुरक्षित घर सुरक्षा वास	३२५०००

६१	जुटपानी देखि सडक स्तरोन्नती चन्द्र प्रसाद आचार्य घरसम्म	४२५०००
६२	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय डायलिसस मेसिन सचालन अनुदान	३५००००
६३	प्रशासनिक भवन वडा नंकारायलय ९.	३२५०००
६४	कमागत वडा नंप्रशासनिक भवन निर्माण २.	१५५००००
६५	कमागत वडा नंप्रशासनिक भवन निर्माण	३५००००
६६	कमागत वडा नंप्रशासनिक भवन निर्माण ५.	३९५००००
६७	कमागत चिस्यन केन्द्र निर्माण वडा नं ५	३८५००००
६८	सुन्दरपुरको कर्बर्डहल निर्माण क्रमागत	१९०००००
६९	नया गोरेटो वाटो जोड्ने लाहुरे चोक	५५००००
७०	रातमाटेको घर देखि जयकुमारको घर हुँदै जाने सडक स्तरोन्नति	२०५००००
७१	अधिकारी होटल देखि दक्षित जाने वाटो सडक स्तरोन्नति	२०५००००
७२	हडियाबाजार चेल्टार जानेवाटो जनतामावि तर्फ वाटो र ढल	१९०००००
७३	चेल्टार वजारमा व्यायामशाला	५०००००
७४	विपद व्यवस्थान तथा भैपरी	४०५०००
७५	मर्मत संभार तथा भैपरी	४६३०००
७६	विपन्न नागारिक सरक्षण सहायता	१००००००
७७	बांडीडाँ, समिचोक, मकमडीडा हुँदै कुसुम चौरी सडक स्तरोन्नति तथा कालोपत्रे निर्माण (सम्पुरक कोष)	६००००००
७८	सम्पुरक कोष (साना सिचार्डिका लासी)	८०५१०००
७९	हाइवे बागबीरको घर देखि सौरीली टोल, चिप्रंग टोल देखि भोलेनी सडक स्तरोन्नति, वडा न(प्रदेश सम्पुरक कोष) ३.	३९००००००
	जम्मा	१०५५१०००
	निसर्त जम्मा	३६०७७९६५०
	कुल व्यय	७५७३६६५०

निर्णय नं. ५

प्रस्ताव नं. ५ माथी छलफल गर्दा यस चौदण्डीगढी नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा आन्तरिक बाय संकलनको लागि नगर क्षेत्रका हाटबजारहरूको तपसिल बमोजिमका शीर्षकहरूबाट आन्तरिक राजशव संकलन गर्ने कार्यको लागि चानु आर्थिक वर्षको सम्बन्धित शीर्षकहरूमा ठेक्का सम्झौता भएको रकममा ५ प्रतिशतमे बृद्धि गरी कायम हुन आउने तपसिलमा उन्नेप्रति न्यूनतम क्वोल बंकमा ईच्छुक हजारत पापा फर्म, संस्था वा व्यक्तिबाट १५ दिने शिलबन्दी बोलपत्र बावहानको सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्ने सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो ।

तपसिल :-

सि. नं.	आ.ब. २०८०/०८१ मा आन्तरिक बाय संकलनको शिलबन्दी बोलपत्र बावहान गरिने बजार तथा भेड्को विवरण	न्यूनतम ठेक्का क्वोल बंक रु. (मु.ब.कर बाहेक)	प्रतीटी रकम	शिलबन्दी इरमाऊप्प बारिद इस्तुर	मे.
१.	मध्यमी पशुहाटिया बेल्टार र विरेन्द्र बजारगाउँ, गोरु, भेडी, रागा, पाठा पाडी, बाट्या बाट्या ।	१३,३०,२५०/- (अधर्ली तेह लाख सतरी हजार दुई सय पचास मात्र)	प्रतिशत ५	१०००/-	
२.	बेल्टार र विरेन्द्र बजार (सर्मि, बोका, बाढा, पाठा, पाडी, भेडी, सुगुर, बगुर) ।	८,८२,०००/- (अधर्ली आठ लाख बयामी हजार मात्र)	प्रतिशत ५	१०००/-	
३.	कृष्णजन्म बस्तु तथा जडीबटी निकासी, पैठारी बेल्टार बजार, विरेन्द्र बजार, शनिवारे बजार, रानीटार कृष्णबजार, हडिया बजार र शिवाई बजार ।	२,७३,०००/- (अधर्ली दुई लाख त्रियतर हजार मात्र)	तेक्का क्वोल ३	१०००/-	

निर्णय नं. ६

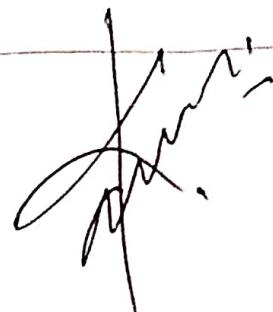
प्रस्ताव नं. ६ माथी छलफल गर्दा यस चौदण्डीगढी नगरपालिकाले मिति २०७९/१०१७ गते सूचना प्रकाशन गरी विज्ञापन नं. २०७९/०८०/०१ देखि २०७९/०८०/२३ सम्म विभिन्न पदहरूमा सेवा करारमा कर्मचारी नियुक्ति गर्ने सम्बन्धमा दरखास्त आह्वान गरेको र उक्त सबै पदहरूमा परेको दरखास्तको आधारमा कर्मचारी छनौट कार्य अगाडी बढाइएकोमा विज्ञापन नं. २०७९/०८०/०३, ०६,०८,११,१२,१९,२०,२२ र २३ को छनौट कार्य सम्पन्न भई कर्मचारी नियुक्ति समेत भएको र अन्य पदहरूको पनि छनौट कार्य भई रहेकोमा विविध कारणले छनौट कार्य पूर्ण हुन नसेको हुँदा उक्त छनौट सम्पन्न भएका ९ वटा विज्ञापनहरूको अनुमोदन समेत गर्दै अन्य बाँकी सबै पदको विज्ञापन रद्द गर्ने र उक्त रद्द भएका पदहरूमा दरखास्त दिएका उम्मेदवारहरूले फर्म भर्दा नगरपालिकामा बुझाएको राजशव रकम फिर्ताको लागि निवेदन दिएमा नियमानुसार फिर्ता गर्ने वा नगरपालिकाबाट पछि हुने समान पदको विज्ञापनमा १ पटकको लागि सोही शुल्कमा आवेदन दिन पाउने समेत सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो । साथै उक्त राजशव रकम फिर्ताको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्थाको लागि आगामी नगरसभा समक्ष पेश गर्ने सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो ।

निर्णय नं. ७

प्रस्ताव नं. ७ माथी छलफल गर्दा यस चौदण्डीगढी नगरपालिकाले कृषि तर्फको सशर्त कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न कृषक समूहहरूसँग सम्झौता गरी गत आर्थिक वर्ष २०७९/०७९ देखि अदुवा बेसार पकेट कार्यक्रम सञ्चालन गरेको र उक्त समूहहरू मार्फत चालु आ.ब. २०७९/०८० को स्वीकृत सशर्त बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार निरन्तरता दिईएको हुँदा उक्त पकेट कार्यक्रमहरूको निरन्तरताको लागि नगरपालिका र तपसिलका कृषक समूहहरु वीच मिति २०८०/०११ गते भएको सम्झौतालाई अनुमोदन गर्ने सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो ।

तपसिल :-

- श्री नवजागरण कृषक समूह वडा नं. ८, सिद्धपुर
- श्री सिंहदेवी महिला कृषक समूह वडा नं. २, माडिबास
- श्री कन्यनरुपा कृषक समूह वडा नं. १, कन्यनपुर

निर्णय नं. ८

प्रस्ताव नं. ८ माथी छलफल गर्दा यस चौदृष्टीगढी नगरपालिकाको ठेक्का नं. CM/W/NCB/01/078/079 बाट यस नगरपालिकाको १५ वेडको अस्पताल निर्माणको लागि OM BUDDHA-GALWA-CHAINLINK J.V. बालकोट भक्तपुरसँग मिति २०८०१०२।२५ सम्मको निर्माण सम्पन्न गर्ने अवधि भएको सम्भालता भई निर्माण कार्य शुरु भएकोमा विविध कारणबाट उक्त समयमा निर्माण कार्य सम्पन्न नभएको र उक्त निर्माण कम्पनीले यस नगरपालिकामा मिति २०८०।०१।२५ मा थप २ वर्षको लागि स्याद थपको निवेदन दिएको हुँदा उक्त भवन निर्माणको स्याद मिति २०८०।०२।२६ गते देखि लागूहुने गरी मिति २०८१।०२।२५ गते सम्म १ वर्षको लागि थप गर्ने साथै उक्त समय भित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नको लागि ठेकेदार कम्पनीलाई निर्देशन दिने सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो ।

